PROMIN

ПРОМІНЬ

No. 4
КВІТЕНЬ
1984

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXV КВІТЕНЬ 1984 Ч. 4

Виходить раз у місяць

Видає

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 4 APRIL, 1984 VOL. XXV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$12.00
Передплата до інших країн	12.00
Поодиноке число	1.20

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$12.00
Subscription in other countries	12.00
Single copy	1.20

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

Редакція не завжди відповідає за висловлені погляди підписаного автора. Знимки, які присилаєте до поміщення, треба оплачувати фірмі за виріб кліш. На зворот знимки просимо залучити заадресовану коверту із поштовою маркою. Остання дата для швидкого поміщення є 15 кожного місяця.

Хто присилає знимку на виріб кліше треба відразу присилати гроші на її виріб — найменше — $14.00, середньої величини $27.00, через сторінку поперек внизу $42.00.

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

— Великдень — найбільше рокове свято 1
Ганна Черінь — На Великдень 2
Олекса Стефанович — З Волинських сонет 2
Ліна Костенко — Княжа гора 2
Ганна Мандрика — Жіночий рух 3
— Вісті з Централі Союзу Українок 8
А. Рудницький — Жінка в українській музиці 9
Уляна Пелех — Іван Світличний 11
Софія Степанюк — Онтарійська Філія Музею 14
Helen Raycheba — You've Got a Long Way Go. Yet, Baby 15
Halyna Melnyk — Women's Participation in the World Congres ow Hree Ukrainians 16
З родинної хроніки 17-19
Нашим дітям 20
Громадська і родинна хроніка 6 21
Квіти незабутнім 25
Великодні привіти 27-31
С. Кульба — Довкола дому 32

НА ОБКЛАДИНЦІ — Галина Мазепа — Писанка

НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ШКОЛИ

Український виховальний співанник для дітей

СВІТАНОК

Видання Української Двомовної Асоціяції в Едмонтоні.
З нотами і рисунками.
Видано на гарному папері,
в тверд. обкладинці, стор. 115.

Ціна: $7.50

Замовляйте в Союзі Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже четверте видання про вишивки і стіби англійською мовою. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторінок друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $12.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ВЕЛИКДЕНЬ — НАЙБІЛЬШЕ РОКОВЕ СВЯТО

„Освався ж ангел і рече жінкам: Не лякайтесь, знаю бо, що Ісуса розп'ятого шукаєте.

Нема Його тут, бо Воскрес як сказав. Ідіть і подивіться на місце, де лежав Господь.

Ідіть же хутко і скажіть ученикам Його, що воскрес із мертвих.

І пішли вони хутко від гробу із страхом і великою радістю побігли сповістити учеників Його".

Від св. Матея

Велику скорботу і страх переживали ученики Ісуса. Книжники і фарисеї ув'язнили їхнього Учителя, судили Його, знущалися і розп'яли на хресті. Але третього дня Христос воскрес із мертвих...

Першими, що понесли цю радісну вістку були жінки. Сповнені великої радости від такої вістки, вони проголошували світові, що Христос воскрес, що правда побідила зло, що любов сильніша за ненависть, що життя сильніше за смерть.

І християнський світ увіковічнив Великдень як найбільше рокове свято поруч Різдва. Великдень став символом любови, символом добра, милосердя, всепрощення, став одним з найсвітліших днів у році, бо кожного року нагадує людям про все те, що божественне в людині, що цінне в її житті і що вічне.

Український народ особливо вшановує свій Великдень. Приготовляється до нього шестьтижневим постом. А в самий Великдень вклав найсвітліші форми, збагатив його звичаями, яких немає жодний інший народ. Величаві відправи в церквах, великодні обряди, свячення пасок, опоетизував його і весняними співами, гагілками, писанками, проводами, поминками.

І до творення цієї краси, цього обрядового багатства приклала своїх рук українська жінка, господиня, мати — і не від сьогодні, а впродовж століть, кожного року, кожного Великодня, кожного дня вона виплекувала звичаї, творила традиції, освячувала їх та охороняла і зберігала їх в родині і в громаді.

А цьогорічний Великдень особливий ще й тим, що застає нас в часі історичних подій в житті нашого народу; у приготуванні до 1000-ліття християнської віри в Україні, у які входимо. Згуртовані у власні організації, бачимо перед собою великі завдання і великі можливости своїй родині, своїй громаді, своїй церкві і своєму народові.

Важкі часи переживає наш народ в Україні, бо ворог знищив і далі нищить все те, що було для нас, для християнства найсвятішим, вбиває віру в Бога, руйнує родину, переслідує Церкву Христову та її вірних. Ще не скінчилась Голгофта, ця велика драма нашого народу в Україні. Тому думкою і серцем перебуваємо з ним в днях Великодня, молитвами з'єднуємось із ним. Не можемо забути рідної землі батьків наших, де народжувалось християнство, віра, яку несемо в серці своїм як найдорожчий скарб.

А тут, у вільному світі ми чуємо голоси наших матерів, їхні заповіти зберігати, свою українську родину у всій красі свого народу, своєї віри, своїх звичаїв, рідної мови і пісні і за голосом Лесі Українки накази: „не падай, не томись..."

Ще одна особливість цього Великодня — це роковини, так званого 100-річчя жіночого руху, коли повернено пошану жінці як людині, коли й самі жінки домоглись права на свою освіту, коли відкрились перед жінкою нові дороги вступу до різних сфер життя, бо ця велика свідомість допоможе українці шанувати своє походження, цінувати с в о ю культурну спадщину, і приналежність до народу свого.

З такими думками і побажаннями підходимо до нашого цьогорічного Великодня. Усвідомлюємо, що саме нам доля призначила бути учасницями творення цих історичних подій — 1000-ліття християнства, що наближається до нас, що саме нам доля вкладає велику відповідальність за майбутність нашого українського, національного і релігійного життя у вільному світі.

З такими світлими побажаннями проголошуємо наше традиційне —

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Ганна Черінь

На Великдень

На Великдень сонце грає,
В серце двері відчиняє,
І думки — пташинні зграї
Линуть в простори безкраї.

Там, в блакитнім безбережжі,
Бог стає до оборони.
Переходить серце межі,
Пролітає крізь кордони.

Чуєш, як співають звідти?
То святкує Україна!
Перший дощик, перші квіти,
Перша пісня солов'їна...

З вами разом ми сьогодні
В Воскресіння наше вірим.
Ваші співи Великодні
Відчуваєм серцем щирим.

На Великдень, кажуть люди,
Можуть здійснюватись мрії,
На Великдень можна чути
Дзвони з славної Софії.

Ліна Костенко

КНЯЖА ГОРА

Пам'яті Т. Г. Шевченка

По довгій неволі хотів тут віку дожити,
на Княжій горі, над коханим своїм Дніпром.
Вже так натомився за краєм своїм тужити,
що вірші, здавалось, ридають уже під пером.

Ходив по горі і дихав на повні груди.
Оце вже я дома?! — аж віри очам не йму.
І княжого міста прадавні дивні споруди
уламками фресок в землі усміхались йому.

Як батьків гостинець, як хліб солодкий від зайця.
як радісне диво найперших дитячих снів, —
хитались у відрах лозові свіжі кружильця,
шуміли дуби, і стременами вітер дзвенів.

Гора моя Княжа, далеко із тебе видно.
Смарагдовий айсберг по самі груди в Дніпрі!
Заходило сонце, і паслося панське бидло,
і паслося бидло на тій, на Княжій горі.

Олекса Стефанович

„З Волинських сонет"

На Боні

Під жарти і сміх, у легкому розгоні
Вже немалий одміряли кусок...
Крутіше схил, затриманіше крок...
Уся гора у соняшному дзвоні.

Все вище ми — і ось уже на Боні
Невтомний наш і радісний гурток...
Який простір! До обрійних хмарок
Лежить окрес, неначе на долоні.

Крем'янець ось, як бачить його птах...
Там — села скрізь розгублені в полях, —
Як рясно їх садами хтось обмаїв...

А в далені очам зазолотів
Четою глав розсвічений Почаїв,
Повстаючи з-за синяви лісів.

Сльоза закипає. Душа посварилася з Богом.
А небо, а простір, а це під горою село!
І так же тут любо! Дніпро під самим порогом.
І тільки порога... порога чомусь не було...

А вже за плечима хтось приставу пише цидулку.
Крізь решето сіють піщаний берег стрижі.
Земля ж моя рідна! Нема на тобі притулку.
Поети твої — і ті вже тобі чужі!

Отут, на руїнах княжого міста Родні,
над берегом чистим моєї святої ріки,
на славі минулій стою у безславнім сьогодні,
з минулохї слави дивлюсь у прийдешні віки.

А завтра поїду. І, може, усе це — востанне.
Цей берег... цей вітер... ці люди привітні в селі...
І вже з Петербурга буду пити листами
той спогад, ту мрію — жити на рідній землі!

І друзі там є. І „Слепую" писав я, і „Тризну".
А вірші ридають... Отак і життя промине.
Будь прокляті всі, хто відняв у мене вітчизну!
Але у вітчизни ніхто не одніме мене.

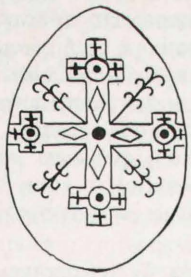

З світлим празником Воскресення Христового

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

і

РЕДАКЦІЯ „ПРОМЕНЯ"

засилає найкращі побажання

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ, ЇХ РОДИНАМ, ПЕРЕДПЛАТНИКАМ ЖУРНАЛА І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ РАДІСНЕ

Христос Воскрес!

Анна Холод — голова **Марія Цьона — секр.**

Ганна Мандрика

ЖІНОЧИЙ РУХ

Коли в теперішній час рівноправність жінки з чоловіком є річчю звичайною — н і б и інакше й бути не могло, — то треба згадати, що рівноправність жінки, чи її емансипація — є здобуток дуже недавній, і то здобуток довголітньої, важкої й завзятої боротьби. Згадати хоч би те, що в З'єднених Державах лише в 1920 році жінки дістали загальне виборче право. Те ж саме можна сказати про Велику Британію. А Франція, з якої почався властиво рух емансипації жіноцтва, коли в часи французької революції, 160 років тому, Олімпія де-Ґуж виголосила перед революційним конвентом свою знаменну тезу: „Коли жінка має право на ешафот, то мусить мати право й на трибуну", — ця Франція спромоглася на загальне виборче право для жінок лише в останні роки.

Отже, — користуючись тепер з повним рівноправством у всіх галузях людського життя, — кинемо на короткий час оком у минуле, щоб з нього набратись надхнення на нашу дальшу працю.

Як згадано, початок жіночого емансипаційного руху треба брати з часів французької революції, від згаданої заяви Олімпії де-Ґуж перед Конвентом, коли проголошувались права людини. Дійсно, французька революція дала могутні імпульси до визвольних рухів і з ними, впродовж цілого 19-го сторріччя жіночий рух постійно розвивався та зміцнявся в культурних суспільствах, разом з поступом демократичних реформ, розвитком техніки та суспільної організації.

У З'єднених Державах Америки перший конкретний успіх жіночого руху (який до того часу не був ще оформлений в певну організацію) датується від 1848 року, коли в стейті Нью-Йорку перейшов закон про маєткові права шлюбних жінок; скоро такий закон прийняли й інші стейти, а з цього почався ряд нових законів, рік за роком, про поширення прав жінок. Одначе закон про загальне виборче право ніяк не міг перейти через законодатні установи і лише президент Вилсон в 1918 році здобув ухвалу конґресу, а потім і сенату.

Першою жіночою організацією в Америці була „Національна Жіноча Асоціяція для Виборчих Прав", створена 1869 р. П'ять років пізніше було створено „Жіночу Протиалкогольну Християнську Юнію".

Боротьба американських жінок за свої права була надзвичайно важка, але й дуже цікава, одначе у своїм короткім слові я не можу над цим спинятися.

В Канаді жіночий рух почав набирати виразні форми з 1860 року і йшов упродовж майже півстоліття під гаслом політичного й громадського урівноправнення жінки.

Найвидатнішою піонеркою жіночого руху в Канаді була пані Емілі Говард Стов. Завдяки їй, при допомозі інших, було створено в 1883 році Онтарійський Медичний Каледж для Жінок, а в Торонті в 1886 році допущено жінок до університету.

Організоване Е. Стов Товариство Виборчих Прав Жінки перейшло кілька змін, аж доки в 1974 році перетворилося в Національну Унію Виборчих Прав, яка в 1917 р. досягла переведення в Онтаріо закону про урівноправ-

нення жінок у виборах. У міській залі Торонта поставлено Емілії Говард Стов пам'ятник — її бронзове погруддя.

Центральною й найбільш важливою організацією жінок Канади стала Національна Жіноча Рада, що об'єднує в собі всі видатніші жіночі товариства по цілій Канаді, як крайового, то так і місцевого характеру, через місцеві Ради, різних національностей і різних цілей. Заснована вона в 1893 році заходами Лейді Абердін, дружини тодішнього губернатора Канади.

* * *

Щодо України, то я вважаю потрібним перше всього спинитися на жіночій діяльності в центральній і східній Україні, бо ця діяльність була мало висвітлена, а вона має свої дуже цікаві особливості.

Треба завважити, що між становищем західньо-европейської (й американської) жінки в минулому, а становищем української жінки була велика різниця. Українська жінка, в старому українському праві, була фактично рівноправна з чоловіком; навіть російське законодавство (в якому певні частини, спеціяльно українського права продовжували діяти) визнавало певні маєткові права жінок. У той час західньо-европейська жінка була під повною й безнадійною опікою чоловіка. Українська жінка ніколи не відчувала тієї невільничої залежности від чоловіка, яка так принижувала західньо-европейську жінку. Тому жіночий рух в Европі йшов під гаслом визволення жінки від чоловічої опіки, до урівноправлення з чоловіком. В Україні ж жінки, разом з чоловіками, боролися за загальне визволення з політичної й економічної неволі, за політичні права А тому, що українська жінка своїм розвитком рівнялася з чоловіком, тоді як західньо-европейка стояла завжди нижче чоловіка, та українська жінка йшла разом з чоловіком на тяжку, героїчну боротьбу за його й свої права.

Історична традиція жінки в Україні яскраво виявляється в постатях таких українських жінок, як княгиня Ольга, королева Ганна Ярославна, княгиня Романова, мати короля Данила, Раїна Могилянка, Ганна Гулевичівна, княгиня Острожська, Марія-Магдалина — мати гетьмана Мазепи, що була ігуменею кількох українських манастирів, і в якої син Мазепа завжди шукав поради та моральної підтримки (між іншим вона переховувала його довірочне закордонне листування).

Україна мала багато жінок, що прислужилися своєму народові у великих національних змаганнях. В Україні не бувало, щоб жінка не йшла разом з чоловіком в загально-громадському житті. Західня Европа ще не знала жіночого руху в ті часи, коли українська жінка жила широким активним життям, і коли тратила свою свободу, то разом з чоловіком, і разом за неї боролася.

Тяжке московське ярмо було придушило українську жінку враз з цілою Україною. Але якраз ідеї французької революції вдарили й по Московщині, а на Україні сколихнули народне життя. Почалися великі рухи. В Петербурзі вибухло повстання 14 грудня 1825 року, а в Україні, властиво на Київщині, це повстання підтримали війська під командою т. зв. „декабристів". Повстання було придушене, п'ять провідників було повішено, а решта повстанців пішли на Сибір. Але не самі... З ними пішли добровільно й їх вірні жінки. Цих декабристів прекрасно оспівав наш великий Тарас Шевченко у своїй поемі „Сон":

Мов із тісної домовини
На той останній, страшний суд
Мерці за правдою встають.
То не вмерлі, не убиті...
Ні, то люди, живі люди.

Визвольних ідей не можна задушити шибеницею та Сибіром. Постає низка письменниць, що своїми творами поширюють ті ідеї. З українок на першому місці стає Марко Вовчок (Марія Маркович), Але можемо назвати й інших, які писали, правда по російськи, через тодішні обставини, такі, як Хвощинська, Жадовська, Шебельська.

Так звані „шістдесяті роки" дають нові рухи (в наслідок лютого деспотизму Миколи Першого). Молоде жіноцтво рветься до вищої освіти. В Росії це неможливо — молоді дівчата йдуть до Швайцарії, Франції, Німеччини — туди, де двері університетів були відчинені для них. Вибухають повстання селянства. Уряд жорстоко розправляється з ними, а це викликає серед кращої інтеліґенції бажання боронити народ, „йти в народ". Між іншим, на 7,000 кріпаків, загнаних тоді до Сибіру, було 3,000 жінок.

Рух „іти в народ" (пізніше набрав назви „народовольців") поширювався більше й біль-

ше і захоплював багато молодих дівчат. Закінчивши вищу освіту за кордоном, чи дома, жінки ставали вчительками, лікарями, фельдшерками і т. п., щоб разом зі своїми фаховими обов'язками, бути бижче до народу та вести політичну, революційну роботу. З українок найвидатнішою „народовольницею" була Софія Перовська, дочка губернатора (1853-1881 р.р.). Вона покинула батьківський дім і стала сільською вчителькою. Жила надзвичайно просто й обмежувала себе в усьому. Біографи називають її жіночим патріотом, бо вона ставила жінку в и щ е чоловіка. Один генерал, що вів слідство над Перовською, сказав, що мусів її поважати, бо вона „ним погорджувала". Засуджена на заслання, вона в дорозі втікла від жандармів, сховалася в лісі й повернулася знову до революційної праці. За участь в атентаті на царя Олександра II, 1 березня 1881 року, її десять день пізніше повісили. Для всіх таких жінок, як, наприклад, Софія Русова, життя складалося з тюрми й революційної діяльности. З інших українських революціонерок тих часів згадаю: Надію Сигиду, засуджену на каторгу (за образу вона вдарила по обличчі тюремника й була вибита різками, — з розпуки отруїлася); Елизавету Ковальську, що пробула 23 роки на каторзі, Ольгу Люботович, що відбула 27 років заслання на Сибірі; Вітрову, замкнену в Петропавлівській фортеці; вона облила себе нафтою й згоріла...

Яку участь жінки брали в революційній діяльності в той час, показує той факт, що на 620 революціонерів, засуджених в тих роках, припадає 158 жінок.

На полі так мовити „легальної діяльности" українські жінки працювали на здобуття жіночих шкіл. До 1856 року середніх жіночих шкіл російський уряд не дозволяв. Узагалі Московщина була проти жіночої освіти. Лише в Україні добивалися її. Наприклад з усіх кураторів освіти лише київський, що обіймав частину України, визнавав потребу середньої школи для дівчат — під тиском громадської опінії. Так само лише Київський та Харківський університети відкрили свої двері для жінок.

В Києві в 1878 році відкрито Вищі Жіночі К у р с и (жіночий університет). Московський уряд погодився на це, аби спинити виїзд дівчат до шкіл закордон. Старання про Курси були розпочаті спеціяльним комітетом, що складався з українок, головними з яких були: Варвара Антонович, Людмила Драгоманова, Цвіт-

Ганна Мандрика, авторка статті „Жіночий рух" відома була в Канаді, особливо у Вінніпезі зі своєї суспільно-громадської праці.

Уродженка Києва, з вищою освітою, Ганна Мандрика прибула до Канади по Першій Світовій війні в 1929 році до чоловіка М. Мандрики (відомий поет).

За її ініціятивою зорганізовано у Вінніпезі Українську Жіночу Раду, на взірець Української Національної Жіночої Ради, яка була їй надто відома. Опісля працювала керівником Фонду Допомоги при КУК. Покинула цей світ у 1955 році.

Стаття „Жіночий рух" була надрукована в збірнику „Вибране" виданому на пошану Ганни Мандрики в 1962 році старанням Комітету Українок Канади.

ковська, Конисська. Керівником курсів був професор В. Антонович. Ці Вищі Жіночі Курси стали центром української справи для дівчат і жінок. Серед діячок-студенток треба назвати: Марію Кістяковську, Ол. Доброграєву, Дучинську, Вовк, Бордичевську, Новоборську, нарешті Софію Ліндфорс (Русову).

В 1901 році в Києві було засновано „Жіночу Громаду" з ініціятиви Марії Кістяковської, Марії Чикаленко, Одарки Романової. Існувала Громада нелегально, на збори запрошення передавалися усно дівчатами, що мусіли відвідувати всіх членок. Завданням Громади було: українське виховання молодих дівчат, постачання (таємне) українських книгозбірень на села; допомога селянським дівчатам у шкільній науці в Києві, улаштування українських свят (ювілеїв). Громада існувала до 1905 року.

В розвиткові загальної української культури й особливо жіночого руху визначаються такі постаті, як: Олена Пчілка, Людмила Старицька-Черняхівська, Софія Русова, Л ю б о в Яновська, Валерія Коннор-Вілінська, М. Старицька, Марія і Ганна Чикаленки, З. Мірна і ін.

Олена Пчілка, мати Лесі Українки — сама письменниця, редакторка й громадська діячка, вважала конечним об'єднання жінок цілої України для спільної будуччини. В 1887 р., разом з Наталією Кобринською, піонеркою жіночого руху в Західній Україні, видала альманах „Перший Вінок".

Тут я маю нагоду перейти до історії жіночого руху в Західній Україні, де під австрійською владою політичні умовини були значно ліпші, як на землях під Росією.

Почин до організації жіноцтва в Західній Україні дала Наталя Кобринська. З її ініціятиви в 1884 році було засновано в Станиславові „Товариство Руських Женщин". Воно існувало недовго через брак потрібного розуміння жіноцтва та вперту опозицію чоловічого суспільства, яке вважало це товариство революційним, атеїстичним та соціялістичним.

Проте праця не переривалася. В 1887 році Кобринська (разом з О. Пчілкою, як згадано) видала жіночий альманах „Перший Вінок", до співпраці в якому були залучені кращі жіночі письменниці.

В 1891 році відбулося перше Жіноче Віче в Стрию, на якому було ухвалено петицію до парляменту про допущення жінок до університетів та про українську жіночу гімназію. В 1893 році постав у Львові „Клюб Русинок". Також діяли жіночі товариства в Коломиї, Городенці, Перемишлі, Долині, Бережанах, Рогатині і інших містах.

Рух помалу розвивася все далі і в 1909 р. було створено перше центральне товариство „Жіноча Громада" на чолі з К. Малицькою.

В 1917 році громада перетворилася в Союз Українок, на чолі з Е. Макарушковою.

В 1921 році Союз пробував скликати Жіночий Конґрес, але польська влада заборонила. Одначе організація росла, ширилась і міцніла. Союз увійшов у зв'язки з міжнародніми жіночими організаціями, в чому найбільше прислужилася Мілена Рудницька, Софія Русова, Ганна Чикаленко, О. Залізняк...

Створена при Союзі кооператива „Народне Мистецтва" почала видання журнала „Нова Хата".

В червні 1934 року відбувся таки в Станиславові „Перший Всеукраїнський Жіночий Конґрес". На той час Союз мав 65 повітових філій і до 500 сільських гуртків.

Спеціяльно в організації селянського жіноцтва відзначалася Олена Кисілевська, що пізніше була обрана сенаторкою. Вона довші роки видавала популярні журнали „Жіночу Долю" і „Жіночу Волю".

Органами Союзу були блискуче редаґовані журнали „Жінка" й „Українка", під головним проводом Мілени Рудницької, що з 1928-1935 роках була послом до польського сойму. На Волині був окремий Союз, а на Поліссі й на Холмщині діяли жіночі гуртки.

Союз Українок розвинув надзвичайно живу національну працю, в наслідок чого був заборонений польською владою. Політична активність протягом років заглиблювалася в загальний український революційний рух, і на цьому полі жіноцтво дало таку постать, як Ольга Басарабова, що в 1924 році була замордована польською владою.

Ганна Мандрика — „Вибране"
Комітет Українок Канади, 1962 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Починаючи з січня 1984 року, Володимир Климків, довголітний диригент хору ім. О. Кошиця у Вінніпезі і член дирекції Осередку Української Культури й Освіти, почав працювати над архівами Олександра Кошиця, видатного українського диригента, композитора і музиколога. Основною ціллю цього проєкту є зібрання музичної, епістолярної і взагалі всієї писемної спадщини О. Кошиця, що порозкидана по Україні, в деяких країнах Европи і в Америці. У пляні є видати недруковані музичні твори, вибрані листи і статті, а також зібрати та опублікувати бібліографію його музичних творів. Проєкт розрахований щонайменше на 2-3 роки. Дорадником цього проєкту буде музиколог і знавець спадщини Ол. Кошиця, д-р Павло Маценко.

Закликаємо, отже ,кожного, що має будь-які манускрипти, листи, старі друки музичних творів, чи будь-які інші матеріяли О. Кошиця або про О. Кошиця, прошу ласкаво звернутися на адресу:

W. Klymkiw
c/o Ukrainian Cultural & Educational Centre
184 Alexander Ave. East
Winnipeg, Man.
Canada R3B 0L6

ЗАСЛУЖЕНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ АННИ ДАНЕЛОВИЧ

На Крайовому З'їзді СУС (Союзу Українців Самостійників) в Саскатуні в липні 1983 року вручено почесні нагороди двом заслуженим паням — Фіоні Пелех і Анні Данелович за їх громадські послуги в суспільно-громадському житті. Про пані Пелех ми мали згадку в „Промені" з березня; тепер присвячуємо декілька скромних рядків про пані Анну Данелович.

Пані Данелович, громадянка Едмонтону, по професії учителька державної школи, яка велику частину свого професійного знання віддала і українській школі в українських осередках, особливо там, де її доводилось учителювати.

Народилась Анна Данелович в родині українських піонерів Михайла і Софії Хоньків у Фенвуд у Саскачевані. Виростала і ходила до школи в містечку Канорі, Саск., де батьки були власниками крамниці. Тут в ранньо-юнацьких роках Анна брала участь в громадському русі, співала в церковному і світському хорі, в концертових програмах у національних святах. Батьки подбали за вищу освіту дітям. Важливим громадсько-виховним осередком в тих часах був Інститут ім. П. Могили в Саскатуні й Анна була в ньому питомкою два роки, вчащаючи на учительський семінар. Першою школою, в якій Анна учителювала була школа в Мікадо, в околиці Канора в Саскачевані. В 1930-их роках виїхала до Альберти і вчила в українській околиці Смокі Лейк.

В 1932 році Анна одружилася з Петром Даневичем та продовжувала свою учительську працю в Мондер, Мирнам, Ту Гилс. Всюди вона включалась в громадську працю по відділах. В 1946 році Данеловичі оселились на постійно в Едмонтоні. Тут Анна Данелович включилась у різні ділянки організаційної праці: у відділі Союзу Українок при Катедрі Св. Івана, в Провін. Екзекутиві Союзу, в Інституті Св. Івана в українській школі, церковному хорі. В Едмонтоні записалась на курс книговодства й закінчила його.

Після смерти чоловіка Петра вернулась до учительської праці і по 14 роках залишила школу і з посвятою працювала в Централі СУС, де й сьогодні виконує обов'язки секретарки.

Пані Данелович була нагороджена грамотою признання й від Союзу Українок Канади, Інституту ім. Св. Івана, а останньо Централя СУС вшанувала її грамотою, оцінивши її тиху довголітню працю.

Ф. П.

Провірте Вашу передплату... Ви могли забути про неї!

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових труднощів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншім разі ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якщо адреса показує, що передплата вигасла.

Пам'ятаймо, що лише читачі передплатники є найсильнішою базою нашого журнала.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Офіційне відкриття та посвячення приміщення Централі Союзу Українак Канади відбулось у Саскатуні в днях 17 і 18 лютого 1984 р.

Централю Союзу Українок приміщено в будинку (хаті) під числом #612 - 24th Street East, Saskatoon, Sask., в сусідстві з Музеєм Союзу Українок. В той самий час відбувалась річна конференція Українського Музею Канади, на яку прибули представниці філії Музею Східньої Канади, Манітоби, Альберти і Бр. Колюмбії, представниці і голови Провінційних Екзекутив та інші референтки з певними обов'язками в екзекутиві.

В п'ятницю вечером відбулась зустріч Централі з представницями з-поза Саскатуну і місцевими, яких привітала голова Союзу, пані Анна Холод. Молебень і чин посвячення канцелярії довершив прот. М. Олесюк, з допомогою Миколи Гавриша і Стефана Макового. Приблизно 50 осіб були присутні на Молебні. По цім відбулось гостинне прийняття з короткою програмою, оглядання канцелярій, нове устаткування, склад книжок-видання Союзу Українок Канади.

Наступного дня в суботу по обіді відбулись наради Централі, на яких обговорено ряд ділових справ та проєктів праці організації. На цих перших нарадах, голова Союзу, пані Анна Холод поінформувала про всю досі проробленну працю в Централі, з улаштуванням канцелярії та доповненням управи після відбутого З'їзду в Саскатуні в липні 1983 року.

Нарада прийняла звідомлення із запляновaного освітнього проєкту праці програм на 100-ліття Жіночого Руху в формі прозірок і тасьми. Цим проєктом займеться Централя під референтурою добр. Л. Удод, і з допомогою освітнього комітету членок в Едмонтоні.

Редакторка Н. Когуська повідомила наради про хід праці у виданні книжок „Нариси з історії української культури", у трьох томах, які друкуються у Вінніпезі в друкарні „Тризуб". Є це двомовні видання 5-ох авторів запляновані давніше, відомі як „Довідник". Одна така окрема книжка „Свята Православної Церкви" прот І. Стуса, вже вийшла з друку і продається.

Історія Союзу Укрраїнок Канади, українська частина, вже набрана, цебто друкарі склали вже. (Чекає друкарня на музейну частину, яка ще знаходиться в Саскатуні). Історія повинна б вийти з друку як не при кінці цього року, то на початку наступного напевно.

Між іншими діловими справами на програмі було порушено справу СФУЖО, над чим відбулась коротка дискусія. Голова, пані Анна Холод, для інформації присутнім, роздала статут і звіт про працю різних референток при СФУЖО.

На нарадах також було порушено питання про об'єднання українського православного жіноцтва.

Членки Централі та прибулі на нарадах гості, брали участь і в нарадах Українського Музею.

Олекса Стефанович

До Св. Воподимира

Похитнулись міри і виміри,
Стільки зверглося вір, богів, —
Тільки Він стоїть, Володимире,
Той, до кого ти нас привів.

У сліпучому сконі атому,
В лютім подиху всекінця,
Лиш виблискує на розп'ятому
Рубіновість його вінця.

У нещадному сяйві розпаду
Лиш чорнішого тінь хреста...
Вірим, княже наш, в свого Господа
В те, що з мертвих Він нам возстане.

Весняні мрії

Антін Рудницький

Жінка в українській музиці

Від редакції: Праця комп. Антона Рудницького „Жінка в українській музиці" була спеціяльно замовлена для збірника, якого мав видати Союз Українок Канади заходами Матірнього Союзу Українок в Нью Йорку і його голови Мілени Рудницької. Ця праця зберігалася в редакції організації поверх 20 років, яку тепер, у 100-річчя жіночого руху, частинами друкуємо.

(Продовження з попереднього числа)

Можна догадуватися, що в дев'ятнадцятому столітті, і в вісімнадцятому, та може й раніше, в Україні були жінки, які не тільки цікавилися музикою, але й осягнули в ній поважний ступінь досконалости. Нема сумніву, що такі жінки були за часів н. пр. Лисенка — хочби деякі з його учениць. Відомо, що сам М. Лисенко був добрим піяністом — про це свідчать і програми його виступів і дуже похвальні рецензії тогочасних російських критиків Києва, зрештою ворожих і негативних для нього, як композитора — отже трудно припустити, що на протязі своєї довголітньої педагогічної діяльности він не мав якихсь більше — пересічних учениць-піяністок українок. На жаль, вістки про це не збереглися: при кінці дев'ятнадцятого століття музична, чи пак піяністична, чи взагалі концертова кар'єра для жінки на Україні була не лише щось зовсім невідоме, отже ледви чи могли вони думати про самостійні концертові виступи й зважитись на них.

Коли врешті з загальною зміною в житті нашого народу й зі зміною і поступом в ділянці музики, в двадцятому столітті українська жінка стає в розвитку рідного музичного мистецтва рівнорядним чинником з мужчиною, то її діяльність ограничується, покищо, цілком і єдино до ділянки виконавчої. Зате в цій ділянці, як музика-виконавець, вона осягнула рівень, на якім вона не тільки зрівнялася з суперниками другого полу, але й, в чимало випадках, їх перевищила.

Чому жінки осягають майже найвищих шпилів у ділянці музичної інтерпретації, чому в світі розмірно багато знаменитих піяністок, скрипачок, віольончелісток і навіть вже й віртуозок на дутих інструментах, а зовсім мало творчих талантів, композиторок, яких досягнення мало би бути, який вплив, чи взагалі навіть серйозне значення в загальному розвитку музичного мистецтва й музичного життя, це згадка й досі нерозв'язана. Можливо, що світ почувань і внутрішних переживань, в якому живе жінка (а який такий різний від світу почувань і переживань мужчин) та її відвічна творча роля продовжительки людського роду так досконало заповнюють царину творчої фантазії й одночасно вичерпують творчі інстинкти, що на лет у висоти мистецьких творчих надхнень нема сил, а може й внутрішньої потреби. Можливо, що рами формальної структури музичного твору, неписані, але вікові закони пропорцій, комплекс гармонійних сполук і ритміки, та, що найважніше, внутрішня необхідність творчої індивідуальности творити, шукати за новим, невідомим — можливо, що чомусь все це має якесь відношення до жіночої психіки, відношення, яке покищо держить жінку від музичної творчости у віддалі. Очевидно, такі й інші гіпотези можуть торкатись тільки ділянки музики, бо відомо, що в інших творчих ділянках мистецтва, особливо в літературі й поезії, не тільки жінки взагалі, але зокрема українські жінки, находяться в першому ряді представників цих рядів мистецтв.

Все таки мали ми, й маємо, спроби музик-жінок і в ділянці музичної творчости. На жаль, їх мало, а ще більше жаль, що ті спроби не дали ніяких справді поважних вислідів. Львів'янка Стефа Туркевич-Лісовська вчилася композиції при кінці двадцятих років в Празі; була вона безперечно талановита (як і другі члени цієї музикальної сім'ї: брат, Лев, диригент, сестра, Ірена, співачка), але деяка хаотичність студій, як слід незакінчена, чи пак незаокруглене знання технічних прийомів композицій — в які кожний композитор примушений вбирати свої творчі задуми і т. п. стояли на перешкоді справді серйозному й мистецькому викінчуванню творів. Знову ж Таісу Шутенко у Харкові, яка писала так звану „пролетарську" музику, чи пак вірніше, макулятуру, поважною композиторкою ніяк вважати не можна. На цьому континенті свої сили в композиції пробує Корнелія

Гайовська теж, покищо, без будьякого серйозного результату.

У ділянці відтворчій, виконавчій, цілковито ніяких жіночих спроб не було у нас у ділянці оркестрової та оперової диригентури (цей другий випадок оперового диригента-жінки, взагалі ніде невідомий). Зате мали ми й маємо, диригентки хорів. Серед них на першому місці ще й досі стоїть Плятоніда Щуровська-Росиневич, яка працює в цій ділянці почала ще за гімназійних років у Києві, а опісля стала помічницею-асистенткою Олександра Кошиця в його поїздці з Українською Республіканською Капелею. Осівши в двадцятих роках у Празі, вона продовжувала в тамтешній консерваторії своє музичне образування і дальше була діяльною як диригент українських хорів у Празі, Подебрадах і т .п. Хоровою диригенткою у Вінніпегу стала, після смерти свого мужа, великого хорового диригента Олександра — Тетяна Кошиць. У Торонто хор при УНО (передтим при Народнім Домі) веде успішно від кількох літ Галина Голинська. З Закарпаття походить Олена Глібович, яка після студій у Празі, провадила хори там і в Берліні, а по приїзді до Канади, в Торонто організувала український хор „Арфа" і жіночий квартет „Верховина".

Перше звання сеньйорки й першої відомої української піяністки належиться Софії Дністрянській, дружині відомого професора права й сестрі географа Степана Рудницького. Вихована музично на початку цього століття в музичній Академії у Відні, як учениця словнозвісного Лешетицького, Софія Дністровська була у нас першою піяністкою-інструменталісткою, яка виступала публично з власними концертами. Мабуть останній її виступ в Західній Україні був під час пам'ятного Шевченківського концерту у Львові в 1914 р., в якому вона виконувала з військовою оркестрою концерт Е-и Ліста (другим солістом цього концерту — в якому, до речі, вперше був виконаний в цілости Людкевича „Кавказ" — був Олександер Мишуга). Осівши по першій війні у Відні, згл. в Празі ,а опісля на Закарпатті, Софія Дністрянська перейшла цілком на педагогічну працю, завчасно покидаючи концертову естраду.

Відневі, згл. віденській музичній Академії завдячуємо теж іншу українську піяністку, яка в двадцятих роках почала звертати на себе увагу не тільки цієї метрополії, але незабаром і загально в західній Европі. Була це Любка Колесса (донька українста і філолога Івана Колесси), учениця Еміля фон Зауера. Чудова інтерпретаторка прозорої музики Моцарта, романтичного Шопена та пастелево-ніжного Дебіссі, Любка Колесса виконанням такого власне репертуару чарувала слухачів тридцятих років і належала до найбільш відомих і популярних піяністів Европи. Її часті виступи, як солістки симфонічних концертів передового німецького диригента Фуртвенґлера додали їй спеціяльної ореолі. Вона кількакратно виступала з власними концертами й у Львові, а при кінці двадцятих років також в Харкові й Києві, де виступала теж з оркестрами. Під час Другої світової війни Любка Колесса опинилася в Канаді, де стала професором Королівської Консерваторії в Торонто й виступала з серіями концертів в радіо та декілька разів з оркестрою. В Америці виступала вона тільки в Нью-Йорку, м. ін. і солісткою концерту зі славним німецьким диригентом Бруно Вальтером.

Як піяністка Любка Колесса мабуть і досі не має собі рівної серед українських репрезентантів фортепіянового мистецтва. Вона ані тип блискучого віртуоза лістівських транскрипцій, ані монументального відтворця архітектури Бахових фуґ токат, Бетговена „великих", послідних сонат, чи варіяцій Брамса — вона за фортепіяном — інтімний поет, який в світі близької йому музики улюблених композиторів — Моцарта, Шопена і др. — зумів найти звуки повні ніжности, поезії і чару.

У Відні прродовжувала своє піясністичне образування, після студій у Василя Барвінського в Львовськім Музичнім Інституті м. Лисенка, Дарія Каранович-Гординська. Учениця Штаєрмана, а опісля, в Академії, Вайнґартена і Зауера, Дарія Каранович-Гординська виступала в Австрії, Німеччині, Польщі і в Західній Україні, з віденським фільгармонійним квартетом та в віденському й зальцбурзькому радіо. Переїхавши по Другій світовій війні до Америки, вона виступала з власним концертом в Нью-Йорку в Тавн-Гал в 1952 році та стала відомою особистістю на українських концертових естрадах і як солістка і як акомпаніяторка челістки Христі Колесси, скрипака Яра Миґасюка й баритона Михайла Мінського. Вела педагогічну діяльність в Нью-Йорку, яку перервав її поворот до Відня в 1955 році. Це піяністка з

(Продовження на ст. 19)

"РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ" І ШЕСТИДЕСЯТНИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ІВАН СВІТЛИЧНИЙ — ОБОРОНЕЦЬ ГІДНОСТІ І ПРАВ НАРОДУ-ЛЮДИНИ СВОЄЮ ТВОРЧІСТЮ І ЖИТТЯМ

Вщухає суєтна тривога,
І в небесах я бачу Бога
І Боже слово на землі.
І. Світличний: „Парнас"

Жорстоко розправляється влада поліційної держави з „світлою і мужньою" людиною — з І. Світличним, але його багата духовість відкриває йому Божу присутність у небесах і дає здібність чути Боже слово на землі. Бо звідки пливе та його світлість і мужність, з якою він виступив у боротьбу з жорстокою сваволею, завуальованою інтересами соціялізму, паперовою конституцією, що забезпечує громадян „найгуманнішими в світі" законами, а суддів і слідчих діяти як „правничі дикуни".

І. Світличний — вчений, літературний критик, поет, перекладач і громадський діяч походить з Донбасу, з тієї частини України, що найбільше наражена на асиміляцію. Та проте, вона дала визначних представників руху опору — Івана Дзюбу, Миколу Руденка, Василя Голобородька, Олексія Тихого, Надію Світличну, і мабуть багато інших, імен яких ми не знаємо.

Народився він 20 вересня 1920 року. Закінчив філологічний факультет Харківського університету, а після того аспірантуру в Інституті літератури Академії Наук УРСР, був відповідальним секретарем журналу „Радянське літературознавство", науковим співробітником Інституту літератури АН УРСР. Публікував чимало літературно-критичних статтей в українських журналах.

Але вже в 1964 році почалися репресії за незалежні критичні думки в пресі й на літературних вечорах. Восени 1965 року прийшов арешт, 8-місячне перебування під слідством, звільнення „за браком доказів", але настала й втрата права на професійну працю. До нового арешту-покосу української інтеліґенції в 1972 році не міг знайти праці, неможливо було заробити навіть на прожиток, бо в СССР нема змоги користуватися власною ініціятивою. Пробував заробляти перекладами й літературно-критичними статтями, але ім'я Світличного не могло появитися друком ні під яким твором. І хоч праці могли друкуватись під іншими прі-

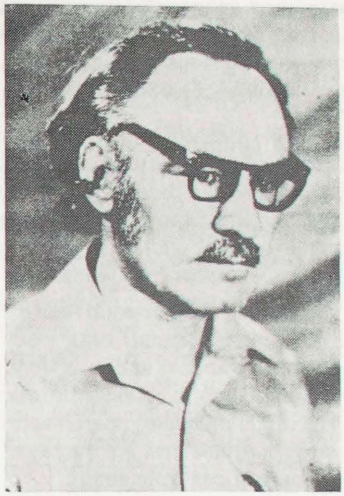

звищами (вони мали схвальні рецензії), проте усякі спроби друкування їх під ім'ям дійсного автора було неможливо. Так само намагання знайти працю хоч би найскромнішу — перекладача поезій чи літературного критика (а установи не тільки радо такого працівника приймали, навіть дехто боровся за таку можливість) і Світличний попрацював був більше пів-року науковим співробітником в Інституті філософії АН УРСР аж до часу, коли виявилося, що це неможливе не тільки для нього, але й для керівника відділу цього Інституту — М. Гончаренка. Коли ж редакції приймали до друку статті Світличного, то по кількох днях вибачалися, повертаючи їх назад, заявляючи, що їм піти назустріч було неможливо...

Перед і під час ув'язнення писав (перебував у концтаборі суворого режиму й на засланні, засуджений на 12 років за „антирадянську аґітацію і пропаґанду") поезії, перекладав головно французьких поетів: П. Беранже, П. Варлен, Леконт де Ліль, Бодлер тощо, працював над укладанням словника синонімів української мови.

Творчість Світличного багатогранна. Почав з поезії — лірики **„Рідний корінь"** (Дніпро ч. 8, 1960), **„Художній метод"** — бесіди про художню літературу (Київ, 1962), літературознавчі статті: **„Гартована поезія"** (Дніпро ч. 10, 1957), **„Людина приїздить на село..."** (Вітчизна ч. 4, 1961), **„Коли входиш у літературу"**

(„Вітчизна" ч. 6, 1960), **„Міряти високою мірою"** (Літ. газета ч. 93, 1961), **„У поетичнім космосі"** (Дніпро ч. 4, 1962), **„Боги і наволоч"** („Вітчизна" ч. 12, 1961), **„Напередодні історико-літературного синтезу"** (Дніпро ч. 12, 1964), **„Гармонія і алгебра"** (Дніпро ч. 3, 1965), **„Сучасне українське літературознавство"** („З генерації новаторів", „Смолоскип" 1967), **„А пісня живе"** (?)

В діяспорі вийшли такі його твори: Збірка **„Гратовані сонети" (Сучасність** 1977), **„Рильські октави"** (Сучасність ч. 10, 1978), **„Варіяції на виспівані теми"** (С. ч. 7-8, 1979), **„Курбас"** (С. ч. 11, 1979), **„Архімед"** (С. ч. 7-8, 1980), **„Я — дисидент"** (С. ч. 5, 1981).

В ув'язненні І. Світличний часто й подовгу тяжко хворів. У серпні 1981 року мав інсульт з великим виливом крови в мозку. Життя врятували хірургічно в сільській лікарні. Тепер в нього паралізована права частина тіла, а також порушені пам'ять, зір та слух. У черепі відкрита щілина після трепанації.

Особливим історичним документом, що залишиться в історії як приклад героїзму людини, незламности її духа в боротьбі з сваволею режиму та з безсиллям заляканих терором, покірних, мовчазних депутатів, членів ЦК, академіків, поетів „найшановніших" слуг — не народу, але всемогучої партії. Цим документом є **„Відкритий лист Миколі Бажану".**

Ще бувши студентом, Світличний розумів вагу літературної критики, усвідомляючи, що неможливо вирватися літературі нашій з кризи, в якій вона опинилася через соцреалізм і терор Сталінської доби, без професійної критики. Світличний разом з Дзюбою проклали основи для її відродження. Перший він взяв на себе обов'язок зробити щось необхідне — створене досі літературними діячами допомогти засвоїти іншим.

Вже перші його праці з п'ятидесятих років, що друкувалися в журналах, свідчили про великий талант, ерудицію і компетентність молодого критика. У його статтях прозвучав свіжий, новий і небувалий у соцреалізмі голос. Поет і критик, захоплюючись творчістю учасників „Розстріляного відродження", гаслом Миколи Зерова „До джерел", наполегливо шукав там недосказаної правди і про творчість „розстріляних" і про їх життя. Сприймав їхню творчість з захопленням, бачив у ній зв'язки з світовою літературою та з дійсністю в Україні.

А в творчості молодих шестидесятників побачив нові ідеї, образи, новий зміст і нове слово. Пишучи критичні статті, ставив вимоги до літературних творів, будив думку, шукав пов'язання творчости з життям, з проблемами сучасности, викривав гострою сатирою хиби офіційних поетів, письменників та критиків. Тож не диво, що появу його спочатку радісно привітали літературні й наукові кола. Запрошують до співпраці, уможливлюють виголошувати доповіді, а з його критичними думками рахуються не тільки молоді, але й старші, ім'я Світличного стає відомим в Україні й в діяспорі.

Та цей блискучий початок наукової кар'єри хутко обірвався. Працюючи в Інституті мовознавства, побачив, що ця наукова установа України слухняно проводить у життя напрямні політики партії — зближує українське словництво до російського. Він виступив з гострою іронічно-сатиричною критикою такої наукової діяльности у статті **„Гармонія і алгебра".** Тут доказував, що вартість культури народу залежить у великій мірі від її національних особливостей, коли вона своєрідна, оригінальна. А зближування мови, яка в першу чергу рішає про національну відмінність культури, це не тільки обмеженість, але й каригідне явище. У статті критик викриває наукові дивовижі мовознавців і літературознавців — П. О. Петрової, В. С. Ващенка, І. К. Білодіда, які звели досліди над поетичною мовою Шевченка до бухгальтерійних обчислень слів, і тим претендували на вченість, на народні кошти, щоб ці „наукові каліки" виходили під маркою університетів і академій у світ.

У статті „Адвокати фальшивих цінностей" тоді молодий Світличний полемізує з великою групою визнаних у світовій науці теоретиків мистецтва — з Хозе Ортеґа-і-Ґассет, Жаком Марітеном, Клайвлом Беллом, Вільгельмом Воррінґером, виступає проти поглядів на мистецтво професора Вашінґтонського університету Мельвіна Рейдера й тим виявляє своє широке знання, орієнтацію в поглядах на мистецтво. Полемізуючи з Рейдером, не погоджуючись з його теорією про формалістичні вигадки й неминучість дегуманізації мистецтва, він тим самим творив основи естетики для шестидесятників в Україні. Таким чином репрезентував їх, декларував їхні прагнення, надихав сміливістю протестувати своєю творчістю проти накидування їм догматизму партії, бути в

літературі „гвинтиком" у державній машині.

У статті **„Людина приїздить на село"** Світличний витягає на денне світло правду про колгоспну систему. У соцреалістичних романах таких авторів як Ю. Збанацький, М. Руденко, В. Земляк, В. Кучер („Переджнив'я", „Остання шабля", „Кам'яний брід", „Трудна любов") нема насвітлення дійсної причини лиха у колгоспах. Корінь його бачить критик не тільки в соціяльно-економічному стані, але в куди трагічнішому — в психологічному перетворенні психіки селянина. Колгоспоник перестав бути господарем, він байдужий до своєї долі, без ініціятиви, затурканий, бо в нього відібрали все, що тільки можна було, включно з душею. В романах є опис нужди селян, є прослава функціонерів за те, що вони допомагають селянам „мудрими заходами партії", автори зі страху не розглядають психіки селян доглибно, правдиво, щиро.

Таку саму оцінку подав Світличний у своїй критиці **„Боги і наволоч"** творові Михайла Стельмаха **„Правда і кривда"** (1961), що вийшов українською мовою тиражем 40 тисяч, а в перекладі на російську чергового року — пів-мільйона і 100 тисяч, який привітала офіційна критика з великими похвалами. Бож Стельмах здобув багато відзначень і нагород, він дістав і Ленінську премію за трилогію „Хліб і сіль". Чому ж тоді негативно оцінив ославлений твір Світличний? У цьому творі автор не показав видних беззаконних ситуацій у житті селян, у ньому штучність у образах, у ситуаціях — нема переконливих мотивацій подій. Усі персонажі говорять піднесеною поетичною мовою (як у творах Довженка і Яновського), але і події і люди буденні.

Появу творчости шестидесятників сприйняв Світличний ентузіястично. Появилися вони — твердить він (стаття **„У поетичному космосі")** у час кризи, коли в поезії загніздилась декларативність, шабльон, сірість ідей, думок, коли вона вже не мала читачів. Твори ж Л. Костенко, І. Драча, М. Вінграновського та інших стали загально відомими. Їх читали, про них дискутували, їх хвалили. І Правління письменників спочатку висловилось позитивно про молоду поезію, називаючи її явищем визначним, поважним, оригінальним.

Та, як можна було передбачувати, не могли подобатися шестидесятники тим поетам і громадянам, хто „за професію взяли любов до партії й народу", які молилися до Леніна. Почалося спочатку з сумнівів, здивування, доходило згодом до обурення таких літераторів, як Шеремет, Собко, Дмитерко, Юхимович та інші, а після історичної зустрічі Хрущова з мистцями в 1963 році, коли він заговорив про потребу повернення до часів Сталіна, вірні партійці почали гостру нагінку на молодих поетів. Світличний своєю статтею став в їх обороні.

Критик цінить їх винахідливість, свободу вислову, їхні заяви про потребу лету в поетичний космос, пошуки у ньому нових мистецьких засобів, нових поетичних образів своєрідности й щирости в розкритті людської особовости мистецькими деталями, а не загальниками. Подаючи відважну, есенціональну критику і літературознавства доби Сталіна, Світличний освідомляє читачів, що воно було історією без історії, бож з нього тільки ті твори й таке їх насвітлення, яке відповідало вимогам соцреалізму — тобто партії. Тому ставив такі великі вимоги до шестидесятників, кажучи їм дивитися на „середній рівень як на небезпечну хворобу".

Всього 5 - 6 років була змога друкуватись шестидесятникам. У них накопичувалось щораз більше „гріхів" — вони увічнювали славою засланців на Соловки і Колиму, ганьбили тих, що били поклони перед партією і затурканими робітниками, що клялися у вірності сильним. На цьому тлі поезія шестидесятників видавалася символом усього антинароднього, для народу згубного. Що ж було робити шестидесятникам і їх оборонцям? Вони почали писати для себе — почали самвидав, за ним прийшло друкування їхніх творів закордоном, а далі переслідування і ще більше цькування.

У згаданому вище „Відкритому листі Миколі Бажану" Світличний змальовує етапи своєї хресної дороги, під час якої бачимо сваволю і беззконня радянського судівництва, цілу прірву між тим, про що мова у конституції, а що є у житті. Перед нашими очима, коли читаємо цей лист, стає світла і мужня людина. Вона позбавлена, і так жорстоко усього, що могла мати в житті здорова, молода, освічена, обдарована талантами, високо моральна людина, живучи на рідній землі серед рідних дорогих. Таку велику ціну Іван Світличний заплатив за гідність і право жити духово, — право своє і свого народу.

(Більше про творчість у черговому числі)

Уляна Пелех

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Українські музеї в Канаді щораз більше стають популярними, не тільки для українців, але також для загально канадського суспільства. Онтарійська Філія Українського Музею Канади — Союзу Українок Канади може похвалитися великою збіркою української народньої ноші з минувшини, а також збіркою репродукції історичних строїв від 8-го до 18-го століть. Тому музейні покази наші є цікаві і популярні в Канаді і Америці. Народні строї зацікавлюють глядачів своїм мистецьким виконанням, а історичні пригадують нашу славну, багату минувшину з княжої і гетьманської доби. Таким способом музей ознайомлює громадянство з українською культурою та її історією.

Одною з найбільш популярних імпрез є День Української Спадщини на Онтаріо Плейс, під час якої відбувається кожного літа з присутністю тисячів глядачів, є показ історичної ноші нашого музею. Минулого літа 21-го серпня 1983 року, програма Дня Української Спадщини проводилась на тему „У дорозі до хрещення України" і вечором в концертовому форумі розпочався маєстичним монтажем княжої доби з історичними строями нашого музею, під керівництвом магістра Анни Троян із збірним хором українців провінції Онтаріо, під керівництвом Олега Хміля. Дуже зворушуюче враження робила картина, коли на сцену вийшли постаті княжих володарів під могутнє — „Слава!" із кантати Володимирові. Це викликало стоячу овацію понад 25,000 глядачів, які бачили і переживали ту сцену, а українці в сльозах линули думками в наше славне минуле і сучасне поневолення України. Успіх був колосальний і наша Філія Музею, на чолі з головою Олею Гамарою, одержала велике признання.

Онтарійська Філія Музею С.У.К. не тільки славиться українською народньою та історичною ношою, але також численними збірками вишивок, ляльок, тканин, уборів голови, різьби і кераміки.

Щораз стає т я ж ч е діставати автентичні експонати з нашої минувшини, а головне з України. Сучасні українські мистці у вільному світі, творять чимало дуже цікавих мистецьких предметів, багато взятих з історичних джерел. Управа Онтарійської Філії Музею рішила поділитися з читачами в журналі „Промінь" про недавно закуплену серію керамічних тарілок мисткині Ярослави Стецiв, яка все своє життя посвячує вивчанню українського мистецтва з історичних і археолгічних наукових джерел. Я. Стецiв творить зразки надзвичайної краси, де кожний аспект форми і оздоби має удокументоване історичне знання.

Подаю першу тарілку з описом мисткині Я. Стецiв.

Тарілка ч. 10, „Княжа гордість"

На тарілці ч. 10, Два орли (символ сили і бистроти) держать щит перемоги. Орнамент Орлів взятий з євангелії 18-го століття, Київського манастиря. Центральна композиція обведена крапочками — зорями всесвіту. Кругом орнамент княжої доби — башти. Розпис — майоліка (поливами і фарбою).

Софія Степанюк

YOU'VE GOT A LONG WAY TO GO YET, BABY

Re: *Criminal Code Subsection 159 (8)*

The fight against pornography is continuing all across Canada since a year ago when First Choice Pay TV thrust that obscenity before the eyes and consciences of the Canadian people. A world was uncovered for many which they did not know existed. A world of brutality and unbelievable cruelty directed against women and children, all in the name of fun and big dollars.

It is encouraging to note the support women are receiving in their fight against pornography and in defense of their dignity. Educational leaders, unions, churches and many Members of Parliament are joining women in their protest.

The Bishops of the Anglican Church of Canada have issued a letter to their congregations, condemning pornography.

The Canadian Association of University Teachers with a membership of 25,000 is supporting the Parliament of Canada in amending the obscenity provisions of the Criminal Code.

The Canadian Coalition Against Media Pornography, with Maude Barlow as president, has the backing of organizations whose members total 3 million persons. One of these organizations is the Ukrainian Women's Association of Canada. It was Maude Barlow who organized the march of women against pornography on Parliament Hill. January 18, 1983. She has been named technical adviser on a Commons subcommittee studying the problems of pornography and reports directly to the Prime Minister. She has also been appointed to the Board of Directors of the Vancouver based Media Watch.

Committees on Pornography, established by the Government of Canada, are holding hearings in many cities across the country.

The Minister of Communications, Hon. Francis Fox, is taking seriously the matter of pornographic programming. The Ukrainian Women's Association of Canada has received tremendous support and information concerning this subject from David Kilgour, M.P. Edmonton Strathcona and from Ray Hnatyshyn, M.P. Saskatoon West.

The Hon. Mark MacGuigan is demanding changes in Subsection 159 (8) of the Criminal Code. (See Ukrainian Voice, December 5, 1983, p. 3).

The fight against pornography will not be over because a law is amended. Billion-dollar industries do not quietly lie down and die. Batteries of high priced lawyers are already hard at work, concocting ways and means of protecting the power and profits of the hustlers of pornography.

There is no easy road to victory. Women must continue to be involved in politics, in educating the public and in conscienceness-raising of all citizens. I urge all our members to support local women's groups which are in the forefront of this action and who have done so much organizational ground-work. We can thank them by getting our 4500-member organization behind them. Numbers count. It has been said that for every protesting letter written, it is assumed that 99 persons are in silent agreement. So stand up and be counted!

Lastly, there is the problem of home video cassettes, which depict extreme violence against women and which can be bought easily at handy corner stores. It is estimated that about 400,000 Canadian households own VCRs and that video porn sales are estimated at $1 million weekly. We are told that more young people than ever are watching hard core pornography and they are doing it at home.

This is an extremely serious problem because of the difficulty of control. Strong laws will eventually force all these films underground or back in the closet. So be it. Men who must have that kind of entertainment will know that it is illegal and they will have to sneak them around in plain brown wrappers.

But we must believe that there will be thousands of men of conscience and good will who will awaken to the traumatic implications of pornography and will ask themselves, "Do I, as a human being capable of fulfilling personal relationships, need it? Can I look upon the women in my life and not respond to the pain that pornography inflicts on their lives? Will I condone this crime against women by looking the other way and remaining silent?"

HELEN RAYCHEBA,
Convenor of Women's Issues
Ukrainian Women's Association
of Canada

WOMEN'S PARTICIPATION IN THE WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

So much has been reported, written and discussed about the World Congress of Free Ukrainians that was held in Toronto, the first week in December 1983, at Harbour Castle Hotel. Various situations were argued and disputed, philosophical reflexions were exchanged, tempers were ruffled, and thanks to the expert chairmanship of Yaroslaw Bilak, — misunderstandings and/or disagreements were cleared up to everyone's satisfaction. On the whole, the expressions and impressions that delegates, observers or visitors brought back to their countries were very positive from many points of view.

What we would like to emphasize in this article is the excellent participation and attendance of women delegates and observers during the week-long Congress. First and foremost, it was a proud moment when the Ukrainian Women's Association of Canada, represented by our president, Anna Cholod, was formally accepted as a member organization of the World Congress. Many of our UWAC members came from Edmonton, Saskatoon, Winnipeg, Montreal, Hamilton, Oshawa and Toronto, to attend the Congress. Among them were Natalia Kohuska, editor of "Promin", and Savella Stechyshyn, charter member and long standing former national president. It was also a pleasure to meet with Dr. Hanna Yanishewska, past president of the Ukrainian Democratic Republic Auxiliary in Canada; and secretary of the auxilliary, Dr. Zoya Plitas. For many years they have been active participants in UWAC and the Ukrainian community.

At a special women's conference sponsored by the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, which took place two days before the official opening of the World Congress, — about 500 people took part in marking the 100th anniversary of Ukrainian Women's Movement, which was the theme of the Conference. This movement was initiated and led by Natalia Kobrynska in 1884.

Delegates from 12 countries were registered at the whole day meeting. The program on this special day consisted of several outstanding speakers, delivering lectures which dealt with our past and outlined prospects for the future in women's organizations. Hanka Romanchych-Kowalchuk and Savella Stechyshyn, life members of the Ukrainian Women's Association of Canada, were both mentioned for their service and contributions to the women's movement.

Dr. Martha Bohachewska-Chomiak, a university professor from U.S.A. and author of the book "Ukrainian Women's History", delivered the keynote address of the Conference. She gave an inspiring resumé of the Ukrainian Women's Movement, stressing the importance of woman's role in the community, and her struggle for equality. Dr. Chomiak elaborated on the necessary contribution of Ukrainian women's organizations in building our future. She gave a similar address at the plenary session of the WCFU.

Keen response from the audience during the discussion period proved that a greater responsibility and a new approach to potential members was compulsory. Suggestions offered were: to re-organize proceedures and aims, and to plan programs geered to the younger business and professional woman.

A slide presentation of early pioneer women who contributed to the Ukrainian Women's Movement, was shown by Luba Volynets, from U.S.A. This historical record was well appreciated.

Anastasia Ostapiuk, from England, gave a heart-rendering description of her horrible childhood experiences during the Famine of 1932-33 in Ukraine. Her story was real and full of compassion. This was followed by a "holodnij obid", and chairwoman Oksana Bryzhun-Sokolyk invited everyone to sign a petition requesting the United Nations to demand release of dissidents from Soviet incarceration.

A panel discussion entitled "Today and The Future of Women's Organizations", was well presented to an enthusiastic audience. Moderator, Olena Prociuk, from U.S.A. introduced the three panelists: Sofia Kachor, from Winnipeg, representing the younger generation; Nadia Wynnytska from Montreal; and Anna Trojan our UWAC member from Kniahynia Olha Branch, Toronto. Similarity of concerns were evident in all three presentations, but their views were extremely different. Trojan spoke about the necessary changes in women's organizations and the importance of a closer relationship between them. Her superb and informative commentary won considerable applause and will be published in

ВШАНОВАННЯ ЧЛЕНКИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

90-річчя — День уродин

У суботу, 28-го січня 1984 року в Інституті св. Івана в Едмонтоні, Альберта зійшлися родина й близькі знайомі, щоб відзначити 90-ліття пані Осипи Фарини, довголітньої активної членки Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана.

Господиня вечірки, панна Розалія Фарина, попросила митр. прот. Дм. Лучака відкрити програму молитвою. По смачній вечері, яку приготовили кухарки інституту, господиня представила гостей при головнім столі, який був прикрашений різноманітними квітами та ювілейним тортом. Були гості з-поза Едмонтону — з Вікторії, Вінніпеґу, Келґарі й Моринвилу.

Короткі привіти та промови переказали митр. прот. Дм. Лучак, протопресвітер Григорій Василів, п. Ізидор Ґорецький, пані Джерилдін Наконечна, пан Джон Найт і д-р Мирон Фарина. Митр. прот. Дм. Лучак присвятив своє слово у пошані до ювілятки за примірне життя в українськім суспільстві і за виховання своїх дітей на славу Канади, Української Православної Церкви і українському народові. Протопресв. Г. Василів згадав про близькі, веселі взаємні відносини родини Григорія і Осипи Фарини до нього від 1933 року, і до розвитку української народньої та церковної свідомості не тільки в Альберті але й по всій Канаді.

Пан Ґорецький дав короткий перебіг початків українського поселення в Канаді — перше в Манітобі, потім в Альберті. Осипа Фарина вродилася 2-го лютого, 1894 року в Тлумач, в Галичині. Батько, Константин Стефанович, виїхав з швагром Майковським до Стюартбирну, в Манітобі в липні 1896 року, а решта родини, пізніше — в грудні, 1896 року. Осипа мала лише два роки. Григорій Фарина приїхав з Борщів до Манітоби на весні 1904 року. Пізніше родина Фаринів переїхала на „гомстед" в

Родина Осипи Фарини. Зліва направо: Григорій — внук, Осипа Фарина, Михайло — правнук і син Роман.

Нортерн Велей, Альберта в 1911 році. Григорій і Осипа одружились 11-го листопада 1913 року в Стюартбирн і вернулися до Альберти по вінчанню. У скорім часі Григорій Фарина став до роботи на залізниці С.Н.Р. і працював в різних місцях — Лобстик, Смокі Лейк, Айлі, Ліндберґ, Елк Пойнт і Едмонтон (42 роки).

По змозі, Григорій і Осипа були свідомі українці, інтересувалися українською народньою справою (СУС, ТУС, С.У.К., СУМК) і Православною Церквою та були провідною силою в околицях, де замешкали. Вони виховали четверо примірних дітей: Розалію, Левка, Катерину і Романа в патріотичнім і релігійнім дусі на поважних громадян. Щедра жертвенність цілої родини та прислуги для самостійницької праці і для Української Православної Церкви є відомі всім нам, які читають нашу пресу. На жаль Осипа Фарина також перенесла тяжкі часи в своїм житті, а саме, коли упокоїлись: Григорій, 1966 р.; внук Мирослав Фарина, 1977 р..; внук Давид Гобден, 1980 р.; і син д-р Левко, 1980 р.

Пані Наконечна, голова відділу С.У.К. при Катедрі св. Івана, сказала про заслуги Осипи й її вплив на свою рідню та на членів Союзу Українок і громаду св. Івана. Пан Джон Найт (непіт) передав найщиріше побажання від його родини — щастя, здоров'я на майбутнє і згадав про близькі відносини між родинами та їхні взаємні візити між Вінніпеґом і Едмонтоном.

Д-р Мирон Фарина (внук) переказав про його переживання з бабою — про її милу вдачу, її енергію й дисципліну та її щирі відношення до внуків. Він попросив всіх заспівати ювілятці „На многі літа". Внуки вручили бабі прекрасний образець із цілої родини. На закінчення, митр. прот. Дм. Лучак проказав молитву, а Осипа Фарина сердечно подякувала всім за щирі побажання і за їх присутність на такій пам'ятній вечірці. Гості відспівали „Де згода в родині" та при каві й ювілейнім торті, відновляли знайомство й продовжували приємний соціяльний вечір.

Присутні зібрали 105.00 дол. на „Промінь" в честь пані Осипи Фарини. Щира подяка всім.

„Гість".

---

the next "Promin". We are proud to learn that Anna Trojan was elected to the Cultural Council in the World Congress of Free Ukrainians.

The evening banquet had an enjoyable program with greetings from president of SFUZO Maria Kwitkowska, which was followed by guest speaker Glenna Carr, director of Ontario Women's Directorate. A Montage "One Hundred Years" by author Lesia Chraplyva Schur, and the "Verchovyna" Quartette under the direction of Olena Hlibowych, — and the singing of the national Anthem, brought the very full day to a close.

The knowledge of our past and the memory of the invaluable contributions of our dedicated women through the years, should reinforce our faith, encourage and inspire us to greater accomplishments and efforts, in strengthening and supporting our voluntary women's organizations in the future.

Halyna Melnyk

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ

Ту Гилс, Альберта

Михайло, син Прокопа і Пелагії Качмар, Мусідора, Ольга, дочка Івана й Анни Романюк, Мирнам, одружились 13 листопада 1933 року.

Діти панства Качмарів після своїх вакацій вибрали день 7 серпня, коли всі будуть разом, щоб вшанувати ювілей подружжя своїх батьків.

В суботу 6 серпня п-во Качмарі запросили всіх своїх дітей і внуків на вечерю до ресторану у Веґревил, де взяли також спільну родинну знимку. А на другий день в неділю 7 серпня ювіляти запросили до свого дому отця і добр. Зубрицьких, всіх своїх дітей, внуків, правнуків, ближчу і дальшу родину, щоб вшанувати свій золотий ювілей. Всі гості прибули на 12 годину. Приїхав брат ювілятки Мирослав Романюк з дружиною Настунею з Ванкуверу.

Святочний стіл, приміщений коло хати надворі прикрашений українським короваєм, якого спекла сваха Катерина Рошко і торт з написом 50-ліття. Ювіляти і вся родина зібрались перед святочним столом. Отець Зубрицький відслужив Молебень за здоров'я ювілятів. Господарем свята був Іван Рошко, який привітав ювілятів з 50-літтям їх подружнього життя. Молитву перед обідом проказав о. Зубрицький.

По смачному обіді гості складали привіти. Першим вітав ювілятів П. С. Мулька, який підкреслив громадську працю та посвяту і жертвенність родини Качмарів, як в церкві так і в організації. Пан Качмар довгі роки прислуговував у церкві, а пані Оля Качмар як членка відділу в Союзі Українок Канади, в їх домі читається українська преса: „Український Голос", журнал „Промінь", „Вісник". Слідували інші привіти: Д. Лобзар — голова Церковної громади, брат ювілятки Мирослав, д-р Починок, син Мирослав, донька Єлисавета, донька Стефанія переповіла спогади з дитячих літ при батьках, внуки Михась Рошко, онука Денися Качмар, онук Стефан Рошко — всі, що вітали своїх бабуню і діда бажаючи їм здоров'я і многих літ. Господар свята прочитував привіти від федерального, провінційного урядів. Від Української Православної Церкви в Ту Гилс вручили дарунок золотий „плейт". Діти дякували батькам за гарне виховання і любов до всього свого рідного і так само вручили батькам золотий плейт. Внучка Ґовлин Качмар привітала діда і бабу, удекорувала їх вінком на шию і побажала щасливої подорожі до Гаваїв перед Різдвом.

Ювіляти подякували дітям і всім гостям за їхнє влаштування у їх золотий ювілей за їхню працю, побажання та подарунки. Кінцеву промову виголосив парох о. Зубрицький, побажав п-ву Качмарам здоров'я й дочекати діямантового ювілею. Співом „На многії літа" закінчувалось це гарне родинне свято Михайла й Ольги Качмарів. З нагоди свого ювілею п-во Качмарі склали $50.00 на журнал „Промінь".

Діти

З ВЕЧОРКА ЛЕСІ УКРАЇНКИ НА „ПРОМІНЬ", ГАМІЛЬТОН

Під час місячних зборів відділу ім. Лесі Українки 14 лютого 1984 року, після коротких звітувань та прочитання кореспонденції, культурно-освітній комітет приготовив коротку мистецьку програму, щоб вшанувати роковини нашої поетеси Лесі Українки, яку наш відділ обрав собі за патронку.

Програму відкрила пані Н. Пенюк. Добродійка Легенюк прочитала глибокозмістову доповідь про життя і творчість Лесі Українки. Саме читання доповіді було передане художньою формою, що лишило глибоке враження.

Пані Варвара Логин доповнила доповідь читанням „Музей Лесі Українки". Мистецьке читання викликало образи як шанує український народ свою поетесу, як зберігає кожну її річ як найдорожчу реліквію, дорожить її бібліотекою.

По цьому пані Анна Кіт прочитала поезію „І ти колись боролась мов Ізраїль". Пані Галя Криштанович продеклямувала „Як я умру" — Л. Українки.

Щира подяка всім паням, що хоч стромно, а заразом і велично вшанували роковини нашої славної поетеси Лесі Українки.

Кавою і солодким закінчено цей чудовий вечір. На цьому вечорі членки відділу склали свій дар на журнал „Промінь" 60.00 долярів.

Хай служить нам журнал як промінь сонця!

Г. Українець, референтка.

90-ЛІТТЯ ПАНІ АННИ ОЛІЙНИК

В неділю 4-го грудня 1983 року в приміщенні Українського Народного Дому при вулиці 582 Борровс Аве., відбулося прийняття, яке влаштували дочки Єлисавета і Ольга для своєї мами, пані Анни Олійник з нагоди 90 років її народження. Гостей було багато, бо зібралася родина, ближчі приятелі і знайомі. При смачній перекусці та приємній розмові, гості провели гарно пообідний час.

Анна народилася в родині Семена і Розалії Фіцичів в селі Березів Нижний, повіт Коломия в Західній Україні в 1893 році.

До Канади приїхала з батьками, чотирма братами і трьома сестрами, 7-го травня 1896 року до міста Даффину. Родина Фіцичів поселилися 15 миль на захід від Давфину під горами Райдінґ Мавнтейн в околиці Косів. Тут вона виростала, ходила до державної школи, де вчилась по англійському і українському. Її учителями були Ольга Лучкович-Арсенич, Ярослав Арсенич, відомий суддя, як також Ярослав Колтек. В Косові при українськім Народнім Домі вона брала активну участь. А коли в 1922 році була збудована православна церква Свв. Петра і Павла, вона скоро включилась до праці при громаді, співаючи в церковнім хорі.

Батько Анни помер 1916 р., а мати в 1924 році. В 1926 році Анна виїжджає до Вінніпеґу шукаючи праці і кращої долі. У Вінніпезі вона скоро прилучиалсь до православної громади св. Покрови і тут вона також записується до церковного хору. Вона також стала членкою жін. товариства ім. Княгині Ольги, яке в скорім часі стало відділом Союзу Українок Канади. В хорі Анна запізналась з Пилипом Олійником і в липні 1929 року вони подружились.

В той час Пилип був членом Товариства ім. Заньковецької при У.Н.Домі і Анна також тоді записалась до того товариства. Кілька років пізніше, в 1930 році, вона вписалася до жіночого т-ва ім. Лесі Українки.

Панство Олійники постарались про добре виховання своїх дочок Єлисавети і Ольги. Обидві осягнули університетську освіту, Єлисавета Прокіпчук як „даєтишин", яка працює тепер при альбертійськім уряді. А Ольга Шелемберґ, як аптекарка працює в Ст. Амант Центр у Вінніпезі.

Панство Олійники обоє були відзначені почесними членами УНДому. З нагоди сторіччя Манітоби були відзначені як піонери і з нагоди 50-ліття Української Православної Церкви в Канаді як Фундатори. Анна є членкою відділу С.У.К. при Катедрі Пресвятої Трійці. За її пильну і щиру працю відділ також нагородив її почесним членством.

З нагоди цього зібрання гості зложили $179.00 на українську пресу а це журнал „Промінь" і „Український Голос", часописи, що їх вони читали і передплачували через своє життя.

Ті, що склали жертви: по **$10.00** — Іван і Ольга Долинчук, Євген і Оля Скегар, Петро і Марія Марущак, Андрій і Ангелина Павлик, Іван і Ольга Шеленберґ, Іван і Єлисавета Прокіпчук; по **$5.00** — Теодора Гаврисишин, Михаліна Монастирська, Марія Масцюх, Михаліна Школьна, о. і добр. М. Керніцькі, Зена Тейд, Анна Фігус-Ралько, Марія Марко, Джін Корман, Марія Левицька, Марія Кушнірик, Михайло Колодрупський, Тед і Вирджінія Ша, Марта Острижнюк, Дмитро і Настуня Міщук, Н. Н.; по **$4.00** — Марія Солоника; по **$3.00** — Марія Симчич, Марія Юрків, Анна Назаревич, Ольга Завісляк, Михайло і Марія Прокіпчук, Мирослав Прокіпчук, Данило і Анна Круцик; по **$2.00** — Анна Василюк, Анна Лисак, Марія Рибак, Анна Клим; по **$1.00** — п-ні Ірина Ґайовська.

Разом $174.00; з того $82.00 на „Промінь".

ЖІНКА В УКРАЇНСЬКІЙ МУЗИЦІ

(Продовження з стор. 3)

темпераментом і інтеліґенцією, дарма, що з ограниченими технічними засобами, особливо заслужена пропаґуванням сучасної української музики, якої репрезентативні фортепіянові твори — Барвінського, Н. Нижанківського, Косенка, Лятошинського, Ревуцького і Рудницького — вона часто виконує.

З Західньо-українських піяністок треба згадати Володимиру Божейко з Перемишля, ученицю Лялєвіча, Галю Левицьку зі Львова (ученицю Петрі) й Ірену Решетилович з Калуша (ученицю Ерона Петрі), які своїми концертовими виступами давали докази солідного піяністичного таланту. На жаль, економічні та політичні умови нашого життя в Західній Україні не дали їм можливости розвинути ширшої концертової діяльности, і осягнути ще вище, що від них можна було очікувати. Про Галю Левицьку, яку воєнна хуртовина захопила у Львові, були вістки, що вона там-же і вчить; Ірина Решетилович в Америці, у Детройті, вчить і часто виступає як солістка.

(Продовження в черговому числі)

НАШИМ ДІТЯМ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес! Усе радіє,
Сміється сонечко з небес,
Прозра річечка леліє —
Христос Воскрес!
Христос Воскрес!

В траві фіялочки зідхають,
І пролісок тремтить увесь,
Розквітла яблунька аж сяє —
Христос Воскрес!
Христос Воскрес!

Дзвенять пташки у полі, в лісі;
І дзвін співає до небес,
Де білі хмарки розпливлися —
Христос Воскрес!
Христос Воскрес!

К. Перелісна

Звідки взялася писанка?

Минув уже третій день від похорону Спасителя. Мати Божа сиділа, мов камінна з болю. Не могла ні їсти, ні пити. Зажурені побожні жінки відвідували Марію, потішали й просили, щоб поживилася чимнебудь. Але Скорбна Мати мовчала. Постила далі...

Аж ось сколихнувся Єрусалим від радісної вістки — Христос воскрес! Камінь на гробі Господнім відвалений, нема Христа у гробі.

Ганна, побожна добра дівчина, що часто відвідувала Матір Божу, взяла у кошик усе своє добро: кілька яєчок та й пішла з ними до Пречистої Діви. Схилилася на коліна біля ніг Марії і просила:

— Маріє, Скорбна Мати, не плач, не сумуй! Хіба ж ти не знаш? Твій Син воскрес із гробу! Радуйся, Маріє!

— Знаю про це, Мій Син з'явився мені у сні. Я бачила Його в такій сліпучій ясності й славі, що очі боліли від цього блиску. Радість моя безмежна...

Дівчина подала Марії свій кошичок з яєчками. Божа Мати взяла кошичок дрижачими руками, і сльози радости потекли з її очей, зросили яєчка.

І сталося чудо! Де впала сльоза з її святих очей, там на яєчках зацвіли прекрасні різнобарвні взори: прегарні квіточки, метелики, зірки. Яєчка заграли всіма барвами, мов самоцвіти. Мати Божа усміхнулася і стала роздавати барвисті писані яєчка людям, вітаючи їх привітом „Христос Воскрес! — Христос Воскрес!"

Коли ж Ганна повертаючись додому, глянула у кошичок, що його з подякою повернула їй Марія, побачила у ньому повно прегарних писанок.

Бігла вона вулицями Єрусалиму усміхнена, щаслива. Кожному знайомому дарувала яєчко, кажучи:

— Радуйся! Ісус Назарянин воскрес!

І скільки Ганна не роздавала тих яєчок, а кошик усе таки був повний до самого вечора. Люди несли їх далі, давали своїм знайомим, вітаючись: — „Христос Воскрес!"

І так усе місто дізналося про чудо Воскресення Христового.

На пам'ятку цієї радісної події в Україні пишуть писанки, роздають їх приятелям, люблються ними, шанують, як великі скарби.

Богородиця благословить працю писанчарок, дає їм надхнення малювати їх найкращими взорами і кольрами, наче водить їхніми руками по шкаралупі яєчок.

За Оленою Цегельською
„Готуйсь"

Весна

Розквітла в полі квіточка,
Синенька та ясна,
Шумить співає річечка:
Весна! Весна! Весна!

Цілує ясне сонечко
У лісі гілочки,
А вітер під віконечко:
„Виходьте, діточки!"

„Ідіть до поля чистого,
Там жайворон співа,
Від сонця золотистого
Травиця ожива".

Шумить співає річечка:
„Весна! весна! весна!"
Радіє в полі квіточка,
Синенька та ясна.

К. Перелісна

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ЮВІЛЕЙ 50-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ

у Вегревил, Альберта

Відділ ім. св. Княгині Ольги у Вегревил, Альберта влаштував величаво свій ювілей громадської праці з нагоди 50-ліття. Свято відбулось у неділю 2-го жовтня 1983 року.

Так уже прийнято у людській природі, що кожна людина прагне і шукає за життям духовим і національним, бо немає людини, яка б не належала до якоїсь національної спільноти, організації або Церкви. Можуть бути лише винятки у несвідомости, що людина стає безбатьченком бо не знає свого родоводу. Тому наше жіноцтво з виявом національної свідомости та любови до Української Православної Церкви міста Вегревил постановило зорганізувати відділ С.У.К., щоб помагати у розбудові цієї Церкви та підтримувати культурно-освітню працю для добра української спільноти у Канаді. За ініціятивою Ганки Романчич, Оксани Кирилюк та інших відбулися основуючі збори 3-го травня 1933 року в домі п-ва Королюків, де було 9 членкинь з яких вибрали першу управу в такому складі: голова — Калина Засійбіда, Оксана Кирилюк — секретарка, Стася Порайко Зварич — касирка, а членами першими були: Розалія Федорків, Анна Зарубій, Марта Нікифорук, добр. Софія Стратийчук, Ганка Ромачич Ковальчук, Софія Саломандрик і Михайліна Далаврак .

Ювілейна програма розпочалася Богослуженням і Панахидою по померших членках відділу із схиленням прапору. Дальша програма відбувалася у Народньому Домі у двох частинах: Перша частина — Молитва, яку перевів о. Ярослав Пук, бенкет, представлення гостей головного стола, відчитано листу померлих членок і вшанування їх двохвилинною мовчакою, що виконала пані Марія Бабчук, тост до королевої, членок і гостей підняла пані Една Равлюк.

Після перерви відбулася друга частина ювілейної програми: пані Н. Ґордей відкрила другу частину і попросила сумківців виконати танець „Привітання". Дальше слідували привіти від Блаженнішого Митрополита АНДРЕЯ, Владики БОРИСА, Консисторії УГПЦ о. д-ра Григорія Удода, о. Ю. Туржанського — відчитав о. Ярослав Пук. Усні привіти висловили: мейор міста Вегревил д-р Рос Керенс, від крайової управи ТУС о. прот. М. Крищук, від Провінційної Екзекутиви привіт склала пані Н .Тарновець, від громади висловив привіт заст. голови п. Ф. Шимко, уступивша голова Союзу пані Анна Звоздецька висловила кілька гарних думок відзносно праці у жіночому русі, та були привіти від сусідних відділів. Дальше виступав жіночий хор під проводом п. А. Ленковського і заспівав дві пісні: „Ольга мудра" і „Як славний ти в Сіоні". Добр. Анна Пук віддеклямувала „Заповіт українок". Дальше пані Една Равлюк представила головну бесідницю, голову Централі С.У.К. пані Анну Холод. Вона накреслила сильветку життя і праці жіноцтва та вказала на завдання кожної членкині зокрема, а головне згадала, що нам треба майбутнє покоління виховувати в християнському дусі ідей і присвячувати більше уваги для молоді. Гарне слово про нашу патронку Св. Княгиню Ольгу сказав о. Ярослав Пук. Він накреслив життєвий шлях Княгині Ольги і сказав слова літописця: **„Вона була зорею, що світлом віри засяяла в темряві ідолопоклонства і дорогу до Христа всім відкрила".**

Історію відділу у деталях подала пані Галина Мельничук. Вона вказала про працю жіночого товариства на культурно-освітньому полі: Влаштовували різні імпрези, як роковини Т. Шевченка, Лесі Українки,

Отець Ярослав Пук з добр. посередині. Заряд і членки відділу ім. Св. Княгині Ольги у Вегревил, Альберта у 1983 р.

День Матері, брали активну участь в українському фестивалі „ПИСАНКА", мали там свою кантину і мистецький куток, де виставляли вишивки і кераміку. Брали участь у відчитах, представленнях, хорі, а також влаштовували вечерниці, сходини і т. п. Нераз запрощували і гостили в себе громадсько-політичних діячів, котрі приїздили до нас з доповідями. Жіноче Т-во опікувалося Недільною і Українською школами, спонзорували для них пікніки, а також помагали сумківцям.

Жіноче Т-во харитативно зробило також багато: допомагали скитальцям на чужині, висилали пачки, давали фінансову допомогу Червоному Хрестові, висилали дарунки під час Другої світової війни воякам, що були поза межами Канади, давали і самі збирали пожертви на поборення недуг: рака, туберкульози, сліпим та немічним дітям.

Жіноче т-во своїми фондами і працею помагало в будові церкви наприклад за перших 38 років свого існування пожертвували на церкву понад $98,000, а за останніх 12 років на будову нової церкви і її підтримку зложили понад $85,000, крім того дбали про прикрасу своєї церкви, купували потрібні речі до церкви і т. д. Жіноче т-во не забувало й про Колегію Св. Андрея у Вінніпезі, де виховуються молоді кадри духовенства нашої Церкви, про Інститут Св. Івана в Едмонтоні, Музей у Саскатуні, журнал „Промінь", вони на ці інституції складали свої пожертви. Неможливо такої многогранної праці охопити коротким дописом, бо ця праця вдібувалася протягом довгих 50 років, що ми її сьогодні цим ювілеєм вшановуємо. Тут слід згадати, що з дев'яти членок-основоположниць ми зросли до 117 членок протягом 50 років, але протягом того часу від нас відійшло у вічні понад 55 членок.

Була дуже зворушлива точка для всіх учасників Ювілею, як голова Централі С.У.К. — пані Анна Холод з уступившою головою пані Анною Звоздецькою вшановували членок Почесними Грамотами за їхню працю протягом 25 і 50 років. При кінці мала слово пані Д. Янда, вона була першою провінційною головою того часу. Вона сказала про працю жіноцтва, та згадала скільки вона написала книжок.

На цій знимці, крім добр. Анни Пук і голови С.У.К. пані Анни Холод, є бувші голови нашого відділу ім. Св. Княгині Ольги у Вегревил, Альберта. Перший ряд з правої сторони: добр. А. Пук, Р. Сенюк, А. Гошко, Е. Равлюк, А. Загарійчук, М. Далаврак, Н. Гордей, Ф. Павлюк. Другий ряд зліва направо: Р. Бережан, Г. Касян, Г. Мельничук і голова С.У.К. Анна Холод.

При кінці програми, всі бувші голови приступили і кожна засвітила свічку на ювілейному торті, що символізував, що кожна з них вложила і ця праця як вогник не згасла до сьогодні. На закінчення розділили торта між гостями, а предсідниця пані Настя Гордей склала щиру подяку учасникам свята.

Цей 50-літній ювілей нашого відділу своєю багатою програмою залишив глибоке враження і заохоту до дальшої праці. Пів століття муравлинної праці вже за нами і відходить в історію минувшини, а перед нами стоїть нова доба цивілізації, нові завдання пристосовані до сучасности, нові перспективи, нові проблеми. Об'єднуймося усі українські жінки в Союз Українок Канади і з піднесеним прапором ставаймо до спільної праці, для збереження багатої культури українського народу і його Св. Української Православної Церкви, що незадовго будемо святкувати її 1000-ліття прийняття християнства.

Анна Пук, кореспонд. секр.

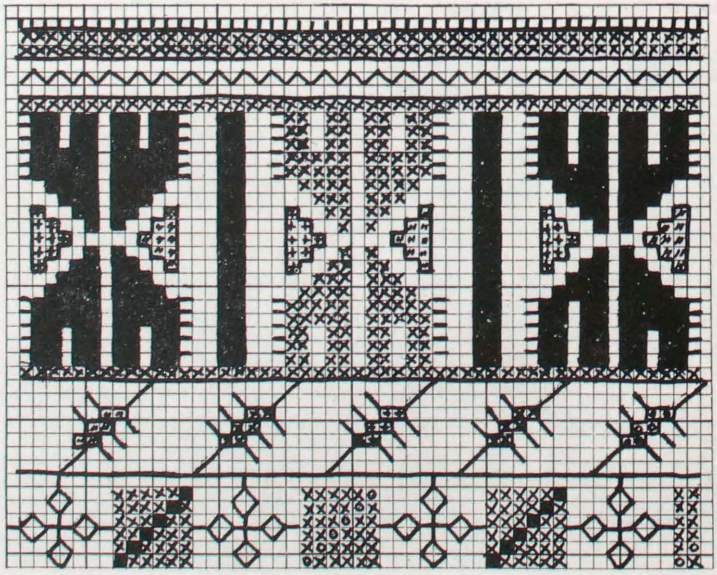

Полуботківський взір чоловічої сорочки.
Кольори ■ — синя 336, × — червона 816, О — жовта 742, " — зелена 895.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА ПРИ У.Г.П.ЦЕРКВІ УСПІННЯ Св. БОГОРОДИЦІ
Вернон, Б. К.

У суботу, 5 листопада 1983 р. о год. 3-ій по полудні відбулось чайне прийняття у залі під церквою для членок відділу ім. Св. Княгині Ольги, заходами дітей і учительок недільної школи. Це чайне прийняття було влаштоване для членок відділу, щоб виявити їм свою вдячність за їх опіку і допомогу для недільної школи.

Входячи до залі учительки кожну членку особисто вітали і просили сідати за столи, котрі були розложені в пів кола. З одного боку залі був стіл прибраний квітами і на нім була Біблія. З другого боку залі був стіл на котрім розложено роботу дітей, як і матеріял, лекції і підручники недільної школи. Це все членки оглядали з великим зацікавленням.

Засівши за столи, настоятель громади о. П. Боднар провів молитву. Найстарша з учнів недільної школи Ліен Мікс наливала чай при столі, котрий був прибраний квітами і Біблією. Молодші учні розносили чай і торт своїм гостям. Дуже мило було дивитися як ті школярики з радістю обслуговували своїх гостей. Це робило приємне враження на нас членок.

Учительки та учні недільної школи у Вернон, Б. К. гостили чаєм членок відділу ім. Кн. Ольги в подяку за опіку та допомогу у навчанні.

Після чаю, діти недільної школи відспівали кілька коротеньких пісень при допомозі учительок. Закінчили співом „Отче наш" — диригувала добродійка С. Боднар. Відспівали „Отче наш" дуже гарно з великим захопленням і так чутливо. Це викликало гарне враження на слухачів.

Зараз учителька пані Іванна Панчук представила учительок і їх кляси:

Пані Сілвія Шевчук — першу клясу — найменших.

Пані Давн Буяр — другу клясу — трохи старших.

Пані Іванна Панчук — третю клясу — ще старших.

Пані добродійка Синтія Боднар — найстарших.

Пані І. Панчук пояснила в який спосіб вони провадять кляси і що діти навчаються. Сказала, що всіх дітей є 14 — від „кіндерґартен" до „тінейдж".

На закінчення в імені відділу секретарка пані Оля Страйкер подякувала учителькам і дітям за таке приємне прийняття, з якого ми всі дуже задоволені, і що ми всі членки радіємо, що недільна школа так гарно поступає. Відділ на далі буде помагати і опікуватися недільною школою .

Це прийняття закінчено молитвою.

Н. Микитюк, реф. „Променя"

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ БЛ. П. МИХАЙЛА ЛАВРИКА
Бурлінгтон, Онт.

Дня 22 січня 1984 року було відслужено Панахиду за спокій душі покійного Михайла Лаврика, одного з передових членів соборної громади Св. Володимира в Гамільтоні. Михайло упокоївся 23 січня 1982 року.

Панахиду відслужив прот. Ф. Легенюк при співі церковного хору під диригентурою п. М. Сушка. Після Панахиди прот. Ф. Легенюк виголосив відповідне слово про заслуги покійного Михайла для громади та проголосив ,що пані Анна Лаврик з дітьми пожертвувала у світлу пам'ять мужа, батька і дідуся Михайла Лаврика 100.00 дол. на Собор Св. Володимира в Гамільтоні, а також 100.00 дол. на святкування 1000-ліття хрещення України.

По відправі, дружина покійного Михайла, Анна Лаврик запросила до свого дому близьку родину та кумів на поминальний обід. Запрошені були також парох прот. Ф. Легенюк з добродійкою. Обід почався і закінчився молитвою та висловами співчуття родині. Покійному Михайлові вічна пам'ять!

В. Г.

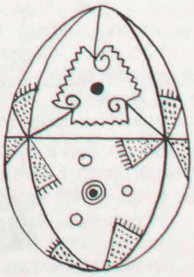

БЛ. П. МАРІЯ СЕНАЙКО
Виндзор, Онт.

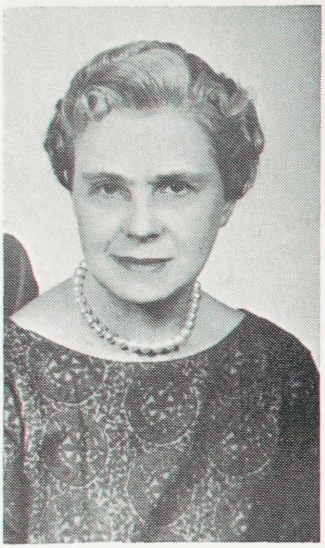

Відділ ім. Лесі Українки і соборна парафія Св. Володимира, з великим жалем прийняли вістку про несподіваний відхід у вічність бл. п. Марії Сенайко.

Бл. п. Марія Сенайко упокоїлась в понеділок 16 січня, на 70-му році свого трудолюбивого життя. У вівторок 17 січня вечером, в похоронному заведені о. Павло Шадурський, настоятель собору Св. Володимира відслужив Панахиду за спокій душі покійної. Соборний хор під управою п. Є. Цюри відспівав Панахиду з великим духовним піднесенням, а вкінці о. Павло виголосив глибоко-змістовну проповідь.

Наступного дня, 18 січня, в соборі Св. Володимира було відслужено похоронні служби з проповіддю в якій отець настоятель подав також короткий життєпис покійної і тіло відпроваджено на цвинтар на вічний спочинок. На цвинтарі, від відділу Союзу Українок Канади з жалем прощала покійну Марію, добродійка Шадурська.

Марія народилася 30 червня 1913 року в Гілкрест, Альберта. Вона була найстаршою з 7-ох дітей в родині. Марія жила в Альберті до 21 року життя, а відтак переїхала до Виндзору, Онт.

У Виндзорі запізналась з Стефаном Сенайком і в році 1937 подружились. Господь поблагословив їх одною донькою Катериною і сином Стефаном.

У Виндзорі покійна Марія включилась в активну працю як в соборній парафії так і в відділі Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки. Кілька років Марія була учителькою в Недільній школі соборної громади, а в відділі Союзу займала різні позиції в управі. Була покійна дуже щирою і жертвенною як своєю працею так і фінансами на кожне добре і святе діло.

Після похорону відбулась трапеза в пам'ять спочилої, яку приготовили жінки відділу, в залі церковної авдиторії, на яку прибуло багато людей.

Під кінець трапези о. настоятель звернувся з закликом до присутніх, зложити пожертви в пам'ять покійної Марії на „Український Голос" і „Промінь". Зложено 132.00 дол.

Відсутність активної і всіма шанованої і любленої членки-працівниці, відчуває відділ Союзу Українок як і соборна парафія, а найбільше відчуває відсутність її, муж покійної Марії Стефан Сенайко, дочка Катерина і син Стефан.

В пам'ять покійної Марії, муж її Стефан Сенайко зложив слідуючі пожертви: на „Український Голос" — 200.00 дол.. на „Промінь" — 200.00 дол., на Фундацію Св. Володимира — 200.00 дол. і на Колегію Св. Андрея — 200.00 дол.

Нехай Господь Бог оселить душу покійної Марії там, де всі святі спочивають. Вічна їй пам'ять!

Добр. Марія Шадурська

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ КЛИМЕНТІЇ ГРАБОВСЬКОЇ

Бл. п. Климентія Грабовська відійшла у вічність 16 квітня 1983 року на 76 році життя. Народилася вона 1-го листопада 1905 року в селі Млинці, повіт Зборів в Україні. До Канади приїхала і поселилась у Торонті, 1928 року, де й одружилася цього ж самого року з Нестором Грабовським. Увесь час свого життя вони жили в Торонті і визначались громадсько-культурною діяльністю: зразу при драматичному гуртку Т-ва „Просвіта" в Західньому Торонті, а опісля — в Народному домі. Климентія Грабовська була однодушна в поглядах свого мужа Нестора і всюди вона йшла нога в ногу з ним, посвячуючись з ним громадсько-культурній праці. Належала вона до Союзу Українок Канади, відділу в Торонті, при Катедрі Св. Володимира, передплачувала журнал „Промінь", любила читати книжки, дбала про виховання своїх дітей. У домі Грабовських плекалась рідна мова ,українська пісня і любов до свого народу.

16 квітня 1983 року Климентія Грабовська відійшла у вічність, померла на серцеву недугу, залишивши у глибокому смутку свою родину: одну дочку, трьох синів і 12 внуків.

Всі вони вже працюють по своїх професіях або студіюють.

У пам'ять річниці смерти покійної матері, дочка Маруся Романко, вдова по адвокатові Романко, склала пожертву на видавничий фонд журнала „Промінь" 50.00 дол.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У пам'ять покійних: моєї мами Анни Калин — упокоїлась два роки тому 12 лютого 1982 року, мого мужа Михайла Цьону — упокоївся 10 березня 1982 р. і вуйка Петра Цьону — упокоївся 20 квітня 1982 р. — замість квітів засилаю на „нев'янучий вінок" $25.00 на „Промінь".

Марія Цьона
Блейн Лейк, Саск.

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу незабутнього сусіда, бл. п. Павла Самця — упокоївся по довгій недузі 11 листопада 1983 року в Давфині, в його світлу пам'ять складаю 20.00 дол. на журнал „Промінь". Родині висловлюю найщиріші співчуття.

Анна Стандрик, Давфин, Ман.

— — — — —

У незабутню пам'ять моїх рідних, які відійшли у вічність в різний час, кладу китицю нев'янучих квітів і засилаю 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Михайлина Токарчук, Ватсон, Саск.

— — — — —

У п'яті роковини упокоєння мого дорогого мужа, дітям батька, дідуся і прадіда, бл. п. Василя Григоряка, який відійшов у вічність 21 березня 1979 року складаю у його дорогу пам'ять 20.00 дол. на „Промінь".

Дружина Стефанія Григоряк, діти — Ганна Балан і Люба Волошин, зяті, внуки і правнуки, Давнсвю, Онт.

— — — — —

У світлу пам'ять моїх дорогих і незабутніх родичів — Стефана і Аделі Савчуків, також дорогого вуйка, отця архипресвітера д-ра Семена Савчука, замість квітів висилаю 25.00 дол. на журнал „Промінь'.

Вічна їм пам'ять!

Сисіля Крептул, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять нашого дорогого мужа, батька, діда і прадіда Григорія Шнурка, посилаю на фонд журнала „Промінь" 18.00 дол.

Дружина Ольга Шнурко, Мисисага, Онт.

— — — — —

У двадцять другу річницю мого дорогого і незабутнього чоловіка і друга Дмитра Гарбаря, який упокоївся 6 лютого 1962 року, в його світлу пам'ять посилаю на пресфонд журнала „Промінь" 20.00 дол.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Татіяна Гарбар з родиною, — Делта, Б. К.

— — — — —

Мусідорська Православна парафія засилає на свіжу могилу бл. п. Петра Рибака, приятеля, який упокоївся 15 лютого 1984 року в Ту Гилс, Альберта. Замість квітів на журнал „Промінь" посилаю 25.00 дол.

Вічна йому пам'ять!

Іван Качмар, Ту Гилс, Альберта

— — — — —

На свіжу могилу нашого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Петра Рибака, який упокоївся 15 лютого 1984 року в Ту Гилс, Альберта, в його світлу пам'ять складаємо замість квітів 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

Дружина Єлисавета Рибак, діти і внуки,
Ту Гилс, Альберта

У другу річницю смерти нашого дорогого мужа, батька і дідуся Михайла Лаврика — упокоївся 23 січня 1983 року, у його світлу пам'ять складаємо 35.00 дол. на журнал „Промінь".

Дружина Анна Лаврик і родина,
Бирлінгтон, Онт.

— — — — —

У третю сумну річницю упокоєння наших дорогих: сестри бл. п. Марії — упокоїлась 4 квітня 1981 року, її мужа Мартина Вівчара — упокоївся 21 січня 1981 року в Гамільтоні, кладемо китицю пахучих квітів на їх могили та в їх світлу пам'ять засилаємо 10.00 дол. на журнал ‚Промінь".

Сестри: Катерина Гринчук, Торонто,
Анастасія Пережак, Брентфорд.

— — — — —

У п'яту річницю упокоєння моєї дорогої дружини, мами, баби світлої пам'яті Юзефіни Цибак (з дому Палій), яка відійшла у вічність 3 квітня 1979 року, в її пам'ять складаємо 28.00 дол. на прес. фонд журнала ‚Промінь'.

Муж Михайло Цибак, діти і внуки
Геров, Онт.

— — — — —

Членки відділу ім. Лесі Українки у Редфілд-Ричард складають нев'янучий вінок на свіжу могилу своєї бувшої членки Анни Дмитрук, яка упокоїлась 15 листопада 1983 року, у її світлу пам'ять складаємо 25.00 дол. на журнал „Промінь". Родині висловлюємо щире співчуття.

За управу відділу.
Е. Напастюк, голова, — О. Ковальська, секр.

— — — — —

У четверті роковини упокоєння мужа бл. п. Николая, у світлу пам'ять складаю пожертву на журнал „Промінь", замість цвітів на його могилу.

Дружина: Катерина Лаб'юк
Канора, Саск.

— — — — —

У світлу і незабутню пам'ять дорогих приятельок, добр. Марії Стефанюк та добр. Розалії Фик, засилаю скромну пожертву на журнал „Промінь'.

Катерина Лаб'юк

— — — — —

У першу річницю втрати нашої дорогої сестри Магдалини Кривий, яка упокоїлась 29 травня 1983 року, замість квітів засилаємо 20.00 дол. на журнал „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

Сестра Настуня і Михайло Марчуки
Чиливек, Б. К.

— — — — —

У незабутню пам'ять нашої дорогої мами Юлії Ґабриш — упокоїлась 19 квітня 1970 року, складаємо замість китиці квітів 5.00 дол. на журнал „Промінь". Тебе дорога мамо ніколи не забудемо.

Михайліна і Роман Дем'янюки
Кемрось, Альберта

— — — — —

Кладемо китиці нев'янучих квітів на могили наших дорогих батьків — бл. п. Дмитра і Марії Фербеїв у 23-ті роковини їх упокоєння в квітні 1961 року в Едмонтоні, засилаємо 20.00 дол. на журнал „Промінь".

Дочки: Леся Івасюк
і Наталка Мельничук, Едмонтон

ЗАМІСТЬ КИТИЦІ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ БРАТА ОЛЕКСАНДРА ҐОРДЕЯ

Олександер Ґордей, український і канадський громадянин, учитель, вояк канадської армії, довголітній директор Українського Фестивалю у Веґревилі, Альберта упокоївся 19-го листопада 1983 року на 72 році свого активного і цікавого життя. Місцева преса „Смокі Лейк Сиґнал" подала про нього коротку посмертну згадку в числі за 7 грудня 1983 р.

Кладучи нев'янучі квіти на дорогу могилу брата Олександра, ділюся цією сумною вісткою із українським громадянством, серед якого він працював довгі роки скромною людиною; спочатку як учитель державної школи в Альберті. У часі Другої світової війни, як вояк канадської армії, а також 10-літній директор в організуванні і переведенні українського фестивалю у Веґревилі, вкладаючи туди багато своєї енергії і посвяти.

Олександер Ґордей був вибраний у 1956 році до Міської Ради Веґревил, а в 1959 році був послом до Альбертійської леґіслятури.

Народився Олександер в родині Василя і Олександри Ґордеїв в селі Боровці на Буковині у Західній Україні в 1911 році. До Канади приїхав дитиною з батьками у 1914 році,

Батьки поселилися на фармі в оклиці Спеден. Тут Олександер виростав, тут ходив до школи. Полюбив він школу, тому осягнувши освіту, вибрав собі професію скромного учителя, на якій пробув 32 роки.

Одружився Олександер в часі своєї трьохрічної військової служби в 1944 році в Ню Фавндленді з Рітою Гарвіс. Повернувшись по війні до дому з дружиною, обидвоє учителювали в Едмонтоні, Голдені та Веґревилі. Дружина Ріта упокоїлась в 1955 році. 18 років пізніше залишив цей світ Олександер, в якому прожив і залишив багато добрих діл, братів, сестер і дальшу родину та багато друзів.

Величавий похорон відслужено у Веґревил у православній церкві при участі трьох священиків — о. Я. Пука, о. М. Крищука і о. Л. Кубина. Крім численного громадянства вшанували покійного ветерани Другої світової війни з Канадійського Королівського Леґіону, вшанувавши його традиційним військовим салютом, як оборонця вільної країни. Спочив Олександер поруч могили своєї дружини Ріти на Мавнт Плезант Цвинтарі в Едмонтоні. Хай канадська земля, яку він захищав, буде йому легкою.

У незабутню пам'ять мого дорогого брата Олександра складаю 150.00 долярів на журнал „Промінь".

Василь Ґордей — Вільна, Альберта

Кладемо нев'янучі вінки на дві свіжі могили фундаторів нашої православної церкви в Гефорді бл. п. Федора (Фреда) і його дружини Софії Тетчерів. Софія, членка нашого відділу, упокоїлась на початку місяця грудня 1983 року, а її муж Федір при кінці місяця грудня 1983 року. В їх світлу пам'ять засилаємо 10.00 дол. на журнал „Промінь". Родині висловлюємо щирі співчуття.

За відділ ім. О. Басарабової,
Анна Ткачук, референтка

— — — — —

Кладу китицю пахучих квітів на могили моїх дорогих рідних, які упокоїлись в різний час: Данила, Петра і невістку Михайлину Пілатів, доброго сусіда Николу Савчина в їх пам'ять засилаю 8.00 дол. на журнал „Промінь"

Марія Пілат, Норт Бетлфорд, Саск.

Відділ Союзу Українок ім. Ольги Басарабової у Гефорді, Саск., складає 10.00 дол. на пресфонд журнала „Промінь", як нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої членки, бл. п. Юлії Петров, яка упокоїлась у лютому місяці 1983 року. Вічна їй пам'ять!

Анна Ткачук, референтка

— — — — —

Кладемо нев'янучі вінки у незабутню пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуня бл. п. Теодора Валіґроцького — упокоївся 12 січня 1954 року., і в дев'яту річницю упокоєння дорогого сина і брата, бл. п. Романа Валіґроцького — упок. 29 березня 1974 року в Торонто. В їх пам'ять складаю 10.00 дол. на „Промінь".

Дружина Анна Валіґроцька, дочка, сестра Оксана Гриньків — Брентфорд, Онт.

В днях світлого Воскресення Христового

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ САМОСТІЙНИКІВ

щиро вітає

Первоієрарха Блаж. Митрополита Андрея, Єпископат, Консисторію, духовенство УПЦ, управи складових організацій СУС, членство, редакції українських часописів, ввесь український народ в Україні і по всьому світі радісним —

Христос Воскрес!

ЗА ЦЕНТРАЛЮ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ САМОСТІЙНИКІВ В КАНАДІ, ЕДМОНТОН

Андрій Мельничук, голова — **Ф. Пелех,** секр.

З Днем

СВІТЛОГО ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Товариство Українців Самостійників

і

Союз Українських Народніх Домів

вітає

Ієрархів і Духовенство нашої Церкви, Централю Союзу Українців Самостійників та складові організації ТУС, СУК, СУМК, редакції „Променя", „Вісника", „Українського Голосу",, Дирекції Інститутів і ввесь Український Народ — традиційним

Христос Воскрес!

Прот. М. Крищук, голова — **Анна Данилович,** секретар

МАНІТОБСЬКА ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

з нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

вітає

Духовенство УПЦеркви, центральний провід Союзу Українок Канади, Редакцію „Промінь", Членство по відділах та їх родини традиційним —

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

Соня Бейзик, голова — **В. Мулик-Луцик,** секр.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПРИ КАТЕДРІ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЇЦІ У ВІННІПЕҐУ

з нагоди Воскресення Христового

вітає

духовенство УПЦ, центральний провід Союзу Українок Канади, редакцію „Променя", членство по відділах та їх родини традиційним:

ХРИСТОС ВОСКРЕС! —
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

П. Ігнаш голова — **Н. Міщук,** рефер.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ,
ПРОВОДОВІ І ЧЛЕНАМ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ С У С,
РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛУ „ПРОМІНЬ"
І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

ЗА ЗАРЯД СХІДНЬОЇ ПРОВІНЦІЙНОЇ ЕКЗЕКУТИВИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В ОТТАВІ

бажають

ВАСИЛИНА ДАРКОВИЧ — голова ГАЛИНА МИХАЛЬЧУК — секр.

З нагоди Воскресення Христового

Відділ Союзу Українок Канади
ім. Софії Русової
в Лонґ Бренч, Онт.

шле найкращі побажання

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ, ЇХ РОДИНАМ, РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ" І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ РАДІСНЕ

Христос Воскрес!

Надя Данкович, голова
Константина Чорна, секретарка

З нагоди Воскресення Христового

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ІМ. ДОНЬКИ УКРАЇНИ В РОБЛИН, МАН.

засилають святочний привіт Духовенству УПЦ, Централі Союзу Українок Канади, Редакції „Променя", Членству по відділах та їх родинам і вітають традиційним:

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

Джил Данилюк голова
Добр. О. Демчук секр. і рефер.

З радісним святом Христового Воскресення

ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК НА САСКАЧЕВАН

засилає найщиріші побажання і вітання
Ієрархам нашої Святої Української Православної Церкви
в Канаді, всьому православному Духовенству,
Централі Союзу Українок Канади,
всім управам складових організацій СУС,
Редакції і Читачам „Променя",
всім членкам й їх родинам
та всьому Українському Народові
традиційне:

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Катерина Волощук, голова **Дорис Маковська, реф.**

З нагоди Воскресення Христового

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
у Саскатуні

шле найкращі побажання

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ, ЇХ РОДИНАМ, РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ" І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ РАДІСНЕ

Христос Воскрес!

Маруся Воронюк, голова **Марія Дорош,** реф. „Променя"

З радісним святом

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

членки відділу ім. О. Пчілки
в Норт Бетпфорд, Саск.

засилають Великодний привіт

ДУХОВЕНСТВУ НАШОЇ ЦЕРКВИ, ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ, ЇХ РОДИНАМ, РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ", УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ В УКРАЇНІ І ПО ВСЬОМУ СВІТІ І ВІТАЮТЬ ТРАДИЦІЙНИМГ

Христос Воскрес!

Ольга Бицкал, голова **Марія Сохацька,** реф. „Променя"

З нагоди найбільшого християнського свята —

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

щиросердечно вітаємо:

Блаженнішого Митрополита Андрея,
Високопреосвященного Архиєпископа Василія,
Централю СУС, Всеканадську Екзекутиву Союзу Українок Канади
та все його членство по відділах.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

ВІДДІЛ СОЮЗУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ У ВИНДЗОРІ

ОЛЯ ДРУЛЬ, голова **МАРІЯ ШАДУРСЬКА, секр.**

З Радісним Святом

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ОТТАВІ

вітає

Всечесне Духовенство, Провід, все Членство Союзу Українців Самостійників і ввесь Український Народ.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Люба Подольська, голова **Ірина Мушка,** референтка

З нагоди Воскресення Христового

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ в ЙОРКТОНІ, САСК.

засилають великодний привіт Духовенству УГПЦеркви, всьому Членству складових організацій СУС та їх родинам, Редакції журнала „Промінь" та всьому Українському Народові радісне

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Анна Кучерява голова **Анна Ефтода** референтка

„Великодні дзвони дзвонять
Пісня лиеть: „ХРИСТОС ВОСКРЕС!"
І журбу і смуток гонить
В цей великий день чудес".
Я. Вільшенко

З нагоди найсвітлішого дня радости —
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
щиро вітаємо традиційним привітом
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Первоієрарха нашої Церкви Блаженнішого Митрополита Андрея,
Висопреосвященних і Преосвященних Владик, Світлу Консисторію,
Всечесне Духовенство, спеціяльно нашого настоятеля собору
о. Ігоря Куташа, Централю Союзу, редакцію „Променя",
все Членство складових організацій Союзу Українців Самостійників,
всіх парафіян собору св. Софії на чолі з головою заряду
п. Я. Кульбою і бажаємо радісних свят, здоров'я,
душевного спокою й Божої благодаті.

Воістину Воскрес!

ЗА ВІДДІЛ С.У.К. ДОНЬКИ УКРАЇНИ В МОНТРЕАЛІ

О. РУСИН — голова **ГАЛИНА СЕНИШИН — кореспо. секр.**

Христос Воскрес! *Воістину Воскрес!*

З нагоди світлого празника

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

сердечно вітаємо

ВСЕЧЕСНЕ ДУХОВЕНСТВО УПЦЕРКВИ, ЦЕНТРАЛЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ТА ЇХ ЧЛЕНСТВО, РЕДАКЦІЮ „ПРОМЕНЯ" І ВВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД!

Відділ ім. Л. Українки,
МОНТРЕАЛ

Віра Вусата, голова
Надія Грицина, кореспо. секр.

З празником Воскресення Христового

відділ ім. Княгині Ольги
при Катедрі св. Воподимира
в Торонті

вітає

ВЛАДИК, ПРОВІД І ВСЕ ДУХОВЕНСТВО УПЦЕРКВИ, ЦЕНТРАЛЮ І ВСІХ ЧЛЕНІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК, РЕДАКЦІЮ „ПРОМЕНЯ" ТА НЕСКОРЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ І В ДІЯСПОРІ

традиційним

Христос Воскрес!

Ю. Головата — голова
А. Ференсів — ссекретарка

Довкола дому

Стефанія Кульба

СОКАЛЬСЬКИЙ СИРНИЙ ПЛЯЦОК

2 фунти сухого свіжого сира
5 до 6 яєць, відділених
1 горнятко цукру
¼ ложечки соли
Терта шкірка однієї цитрини
Сік з половини цитрини
1 ложечка ванілії
4 ложки муки
1 горнятко січеного ананасу з соком (крашд пайнепл)
¼ горнятка посічених горіхів

Перетерти сир через ситко. Вбити жовтки, даючи малі частки цукру; змішати з сиром; додати сіль, терту шкірку цитрини, цитриновий сік, ванілію, муку і ананас. Добре все вимішати. Вбити білки на тугу піну і завинути легко в масу. Висмарувати м'яким маслом квадратову склянну форму і обсипати тертою пересіяною булкою. Дати масу до форми, а на верх посипати горіхи. Пекти у легко огрітій печі (300 ст. Ф.) одну годину. В часі печення не рухати форми, ані не заглядати забагато до печі, щоб печиво не запалося. Коли пляцок готовий, більше печі не огрівати і лишити пляцок в печі на одну годину до охолодження. Це дуже важне. Якщо вийняти пляцок заскоро, то може зсістися. Останньої пів години охолоджування можна трохи двері печі відхилити, щоб приспішити охолоджування.

ПЕЧЕНА КАЧКА

1 качка (нетовста)
4 яблука
3 ложки товщу
Цибуля
Сіль

Помити качку. Посолити і помастити зверху і з середини шибулею. Залишити на одну годину.

Яблука почистити, покраяти на чвертки, начинити ними качку і зішити. До посудини, на гарячий товщ, покласти качку. Підлити пів склянки водою і накрити. Пекти в печі при 350° пів години (часто поливаючи підливою). Під кінець печення, зняти накривку і пекти ще якийсь час, щоб качка прирум'янилась.

ДЕЛІКАТНА БАБКА

3 пачечки скороростучих дріждів
½ горнятка теплої вони
1 ложка цукру
3 горнятка жовтків
1 горнятко білків
1½ горнятка цукру
Терта шкірка з одної цитрини і одної помаранчі
Сік з однієї помаранчі
Дві ложечки ванілії
2 горнятка праженого теплого молока
Мука на заміс.

Намочити дріжді у півгорнятку води і додати ложку цукру. Жовтки і білки вбивати разом на піну. Додати цукор і дальше вбивати до білости. Додати розведені дріжджі і вбивати. Домішати все решта крім масла і замішати вільне тісто. Коли вже вся мука вимішана, додати масла і добре вимішати. Покласти в тепле місце, щоб підросло. Помісити коли виросте і ще раз дозволити вирости. Після того накладати тісто у високі форми тільки одну третину. Коли підростуть, уважно вставляти в піч, щоб не стряслися. В часі печення не обертати бабок, бо тісто делікатне і може запастися.

ЗАВИВАНЦІ З ШИНКИ І ЯБЛУК

2½ горнят варених яблук
½ горнятка родзинків (без зерняток)
½ горнятка вареного рижу
Трошки соли
10 тонко нарізаних кусників шинки
⅔ горнят готової гірчиші (мостард)
⅔ горнят порічкового джелі

Відцідити зварені яблука, змішати з родзинками і рижом. Посипати і покласти рівну частину на кожний платок шинки. Розправивши масу, завинути шинку формою голубців і „зашпилити" шпилькою від зубів. Вложити на бляшку. Розмішати гірчицю з джелі і помастити цією массю верхи завиванців. Пекти 10 хвилин в огрітій 400° Ф. печі. Подаючи на стіл, прикрасити зеленою петрушкою.

BABKA

2 squares fresh yeast
1 cup scalded milk
1 cup lukewarm water
½ lb. butter
1 cup sugar
10 egg yolks
5 egg whites
1 teaspoon cinnamon
Pinch of saffron
1 cup milk
Flour

Scald the milk and let cool; dissolve the yeast in lukewarm water; add 1 cup cooled milk to yeast; add 1 cup flour; beat smooth and let rise in a warm place until bubbles appear — about 1 hour.

Beat the egg yolks well adding 1 cup of sugar; add cinnamon, saffron and ¼ lb. of butter, add the second cup of milk and 3 cups of flour; beat thoroughly; add stiffly beaten egg whites; another 1½ cups of flour or more, if necessary, to make a soft dough. Knead at least for ½ hour. Lastly add ¼ lb. melted butter; knead again until all trace of butter disappears. Let rise in a warm place until double in bulk; punch down and let rise as before.

Grease tall tins; sprinkle lightly with bread crumbs; make round balls of dough, just enough to fill the tins ⅓ full. Let rise again until the dough barely reaches the top. Bake in an oven at 350°F. for 15 minutes, then reduce heat to 300°F. and bake for one hour more. Carefully remove babka from tins and place on a covered soft cushion to cool turning until cooled entirely.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Стефан Сенайко, Виндзор — в пам'ять дружини Марії $200.00
Відділ ім. Лесі Українки у Ванкувері, з свята Лесі Нкраїнки, прислала Марія Ременда референтка 125.00
Наталка Гречка, Місисага, Онт. 100.00
Відділ ім. Доньки України, Монтреал 100.00
Відділ ім. О. Пчілки в Йорктоні з свята членства 100.00
З похорону Марії Сенайко у Виндзорі. Нев'янучі вінки 65.25
Відділ ім. Лесі Українки — Гамільтон — з святочного вечора Лесі Українки, прислала Г. Українець — референтка 60.00
Відділ ім. Олени Пчілки, Мирнам, Альберта 50.00
В. Клаптій — Едмонтон на прийнятті в день уродин Дори Котик, склали гості замість подарунку 50.00
Відділ ім. Кн. Ольги в Лондон, Онт. Прислала Ніна Кузьменко 50.00
Відділ ім. Лесі Українки в Стирджес, Саск. 50.00
Відділ ім. Лесі Українки у Фовм Лейк, Саск. 25.00
В. Головач — Монтреаль, в пам'ять матері Теклі Білоніжки 55.00
Відділ ім. О. Басараб, Ґреслин, Саск. 25.00
Відділ ім. О. Пчілки, Ніпавин, Саск. 25.00
Відділ ім. Св. Кн. Ольги, Веґревил, Алберта 25.00
Марія Пернаровська, Саскатун 25.00
Євдокія Кіт, Велланд, Онт. 26.00
М. Лазарук, Едмонтон, прислала з прийняття пані Анни Юрчук. Замість подарунків на журнал „Промінь" 22.00
Марія Волчанська, Вінніпеґ 20.00
Марія Костюк, Ту Гилс, Альберта 18.00
Ангелина Павлик — Вінніпеґ 14.00
Оля Семенюк — Емесбурґ, Онт. 10.00
Тетяна Лазарович, Едмонтон 10.00
Розалія Ґовда, Едмонтон 10.00
Павліна Мулька, Ту Гилс, Альберта 10.00
П-во Т. і А. Тислюки — Суррей, Б. К., з нагоди свого ювілею 10.00
Відділ ім. Л. Українки, Сенді Лейк 10.00
А. Стандрик, Давфин 10.00
Марія Школяр, Едмонтон 10.00
Я. Барабаш, Келовна, Б. К. 10.00
А. Кравець, Ошава, Онт. 10.00
Ніна Жовкевич, Пенетас, Онт. 9.00
Анна Стасів, Місисага, Онт. 8.00
Добр. О. Сацевич, Бирнабі, Б. К. 8.00
Пелагія Дивчук, Вернон, Б. К. 8.00
Марія Марко, Вінніпеґ 8.00
А. Сташин, Гамільтон 8.00
Марія Грищенко, Ванкувер 8.00
Ґрета Саранчук, Табер, Альберта 8.00
М. Страшок, Едмонтон 8.00
К. Тузик, Давфин, Ман. 8.00
Марія Вакалюк, Ванкувер 8.00
Добр. М. Керніцька, Вінніпеґ 6.00
А. Мухан, Содбурі, Онт. 6.00
С. Сторожук, Ошава 6.00
Н. Криворучко, Гамільтон 6.00
Анна Шевчук, Едмонтон 5.00
Анна Охітва, Канора, Саск. 5.00
Ксеня Ханасик, Мирнам, Альберта 5.00
Марія Митрунець, Мирнам, Альберта 5.00
Відділ ім .Л. Українки, Монтреаль 5.00
М. Федак, Виловдейл, Онт. 5.00
Ірина Турченюк, Монтреаль 5.00

По 3.00 дол: Марія Гумчак — Монтреал, Катерина Іванишин — Монтреал, Параня Шарановська — Монтреал, О. Яцута — Торонто, Софія Давидюк — Айтуна, Оксана Майданов — Вердун, Кве., Наталка Вацик — Тандер Бей, Володимир Іщенко — Вінніпеґ, Параскевія Ясінська — Місисага, Анна Романко — Місисага, Мині Білик — Борден, Саск., П. Бойчук — Ґрімсбі, С. Остапчук — Монтреал, Т. Чорна — Скарборо, Анна Шостацька — Торонто, М. Малюжинська — Тандер Бей.

Кожний дар зложений тут на „Промінь", це признання за його працю для організації, для Церкви, для суспільства. Прийміть наше українське сердечне спасибі!

Адміністрація і редакція

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Мірта Друль — Брендон, Ман. 3
Марія Дорош, референтка — Саскатун 2
Павліна Мулька, референтка — Ту Гилс 1
Нелі Міщук, референтка — Вінніпеґ 1
Анна Воробець, референтка, Келовна 1
Соня Пелех — Вінніпеґ 1
Анна Бойко, референтка — Торонто 1
Марія Романко — Торонто 1
Анна Ткачук, референтка — Гефорд 1
А. Гудима — Вінніпеґ 1
А. Єфтодій — Йорктон 1
Марія Цьона — Блейн Лейк 1
Стефанія Кульба — Монтреал 1
Галина Лаврик, Гамільтон, Онт. 1

Всім тим, що придбали нові переплати, дуже щиро дякуємо. Ви зробили найкраще діло в році для Союзу Українок Канади. Нових читачок сердечно вітаємо та бажаємо їм вдоволення зі змісту нашого журнала.

ПИСАНКА

З днем Воскресення Христового вітаю дорогих працівників журнала „Промінь", а разом з тим висилаю „Писанку" на щастя та здоров'я в сумі 10.00 долярів. — Христос Воскрес!

Параскевія Матвійчук — Брендон, Ман.

Замість квітів на свіжу могилу Петра Шевчука складаємо 25.00 дол. на фонд Українського Музею в Саскатуні.

Софія і Ярослав Скриники
Едмонтон

— — — — —

Замість квітів на могили моїх дорогих: мужа Йосифа, донечки Стефанії, батька Івана й мами Теодосії Хохоляк, братчика Павла і сестри Анни Цимбалістої, в їх світлу пам'ять складаю 25.00 дол. на журнал „Промінь".

Марія Ортинська, Канора, Саск.

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок у пам'ять моїх дорогих родичів: маму Калину і батька Якима Борейко; другу маму Анастасію, сестру Юлію і братчика Петруся — в їх світлу пам'ять засилаю 20.00 дол. на журнал „Промінь".

Стефанія Хохоляк, Канора, Саск.

P V-40 OCT 84
HAWRYSH MRS K
11130-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A1

503

ISSN 0380-2140

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ .25
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки Українки, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	.10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки	2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	3.00
Програма для садочків, С. Магус	3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська	.75
Статут Союзу Українок Канади	.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.00
Українські коляди, С. Яременко	.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	5.00
Я вернуся, О. Крамар	.50
Симон Петлюра, Український Вільний Університет	13.25
Ходить сон коло вікон, Рада Української Школи	2.00
На пошану Лесі Українки	8.00
Чверть століття (м'яка обкладинка), Н. Когуська	3.00
Чверть століття (тверда обкладинка), Н. Когуська	5.00
Дивись, слухай, говори, С. Василишин К1 і К2 — К3	2.50 3.00
Золотий черевичок, Прот. С. П. Симчич	3.50
На пошану Лесі Українки (збірник), Б. Стебельський	8.00
Релігійні пісні для дітей й молоді, Петро Пауш	3.00
Канадіяна, Союз	12.00
Писанка, Головний Музей	7.00
Великдень, Ф. Пелех	7.00
Канадська Спадщина, О. Войценко	.50
Сувенір, наключник, зелений, червоний синій	.50
Українське вишиття — взори і стіби, Союз	12.00
Пісні мого серця, Дарія Могилянка	5.00
Думки летять на Україну, Дарія Могилянка	5.00
Як ваші діти ростуть — чому не подбати про добру денну опіку	.25
Прапори (нові)	25.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом (12)	2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, кленовий листок	1.00
Смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади	17.00
Срібні ложечки з смолоскипом	12.00
Грамоти — 25-ліття (1.50), 50-ліття (2.75), досягнення (2.00)	
Серветки (доз.) 12	1.25
Свята Православної Церкви — прот. д-р І. Стус	6.00

ДОДАЙТЕ 15% НА ОПЛАТУ ПОШТИ!
А 5% ПРОВІНЦІЙНИЙ ПОДАТОК!

ПИШІТЬ ДО:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

ЗБІРНИК ПІСЕНЬ НА СЛОВА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Головна Управа Союзу Українок Канади, на пам'ятку Ювілейного Року 100-річчя з дня народження поетки і письменниці Лесі Українки, видала гарний збірник пісень на її слова, під назвою „На крилах Пісень".

У цьому збірнику поміщено двадцять-п'ять пісень, написаних різними композиторами, зокрема клясиків і сучасних.

Більшість пісень є сольо-співи в супроводі фортепіяно, п'ять пісень для жіночого хору і одна пісня „Жалібний Марш" (Умер Батько Наш), музика М. Лисенка, для мішаного хору в супроводі фортепіяно.

Книжка видана на гарному папері з твердою обкладинкою, оформлення пані Дарії Бродгед.

Українські музики та любителі музики, а головно співаки чи співочі гуртки-хори повинні зацікавлення цим цінним і гарним збірником.